

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Sinkkolan nuoriso- ja asukastalo nonformaalisena oppimisympäristönä

”Tää on hyvä tälläsena vanhanaikasena”

Leena-Anneli Heikkinen

Kansalaistoiminta ja nuorisotyö 210 op

Huhtikuu/2011

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Kansalaistoiminta ja nuorisotyö

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Leena-Anneli Heikkinen	Sivumäärä 66 + 3
Työn nimi Sinkkolan nuoriso- ja asukastalo nonformaalisena oppimisympäristönä. ”Tää on hyvä tälläsenä vanhanaikasena”	
Ohjaava(t) opettaja(t) Jussi Ronkainen	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Nuorisotoimi, Joensuun kaupunki	
Tiivistelmä <p>Nonformaalin oppimisympäristö koostuu kasvatustavoitteista, rakenteellisista tekijöistä sekä pedagogisesta menetelmästä. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tuoda esille Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon nuorten kävijöiden käsityksiä Sinkkolasta nonformaalisena oppimisympäristönä.</p> <p>Tutkimuksen tilaajana on Joensuun kaupungin nuorisotoimi. Tutkimuksessa kehittämistavoitteena on selvittää, mitä nuorisotoimi voi tarjota nuorelle Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon kotieläinpihan toiminnalla. Tutkimusta voidaan jatkossa hyödyntää Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon toiminnan suunnittelemisessä ja sisällöllisessä kehittämisessä, sekä nuoriso- ja asukastalon työyhteisössä että Joensuun kaupungin nuorisotoimessa.</p> <p>Tutkimuksessa on käytetty kvalitatiivista tutkimusmenetelmää. Aineisto on kerätty puolistrukturoidulla lomakekyselyllä helmikuussa 2011. Aineisto koostuu kyselyyn osallistuneiden, iältään 10. – 19. vuotiaiden, Sinkkolan nuoriso- ja asukastalolla käyvien nuorten vastauksista. Kaikkiaan vastauksia kertyi 34 kappaletta. Aineisto analysoitiin teemoittelun keinoin.</p> <p>Tutkimuksessa selvisi, että nuorten kokemana nonformaalin oppimisympäristön elementeistä tärkeimmäksi nousivat oppimisympäristön rakenteelliset tekijät; tila, jossa viettää vapaa-aikaa sekä sosiaali-muodoista vertaisryhmän tärkeys.</p> <p>Kehittämistavoitteen mukaisesti Joensuun kaupungin nuorisotoimi voi huomioida Sinkkolan nuoriso- ja asukastalolla käyvien nuorten mielipiteitä ennen kaikkea nuorisotilan erityisyyden sekä vertaisryhmätoimintojen suunnittelussa. Sinkkolan kotieläinpihan monipuolisella toiminnalla nuorisotoimi voi tarjota nuorelle työllistymisen mahdollisuuden, yhteisöllisyyttä, elämyksiä sekä kosketuksen luontoon ja perinteseen.</p>	
Asiasanat nuorisotyö, oppimisympäristö, kasvatustavoitteet	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Leena-Anneli Heikkinen	Number of Pages 66 + 3
Title Sinkkola youthhouse as nonformal learning environment "This is good in oldfashion way"	
Supervisor(s) Jussi Ronkainen	
Subscriber and/or Mentor Youth Department of Joensuu city	
Abstract <p>Nonformal learning environment consist of educational aims, structural factors and pedagogical method. This thesis is a tailor-made survey for Youth Department of Joensuu city. The main aim of this thesis is to clear out the views and opinions about Sinkkola youth house as a nonformal learning environment experienced by its young visitors.</p> <p>This thesis looks also into question of what Youth Department can offer to young people through activities of domestic animal farm of Sinkkola youth house. Research results will be used as planning and content development tool both at Sinkkola and Youth Department of Joensuu city.</p> <p>This study is qualitative and research data was collected through semi structured interview formulas in February 2011. The data consist of the answers of 34 young persons, aged 10 to 19 years, visiting Sinkkola youth house.</p> <p>The study found out that structural factors of nonformal education environment were emphasized in young people's experiences. Important structural elements were space for free time activities and meaning of peer group.</p> <p>Results of the thesis can be used in Youth Department by noticing answers of young visitors of Sinkkola Youth house, especially in development of structural elements and peer group activities. By varied activities of Sinkkola domestic animal farm Youth Department can offer possibilities for employment, community spirit, experiences and a contact to nature and traditions to young persons.</p>	
Keywords youth work, education environment, education	

SISÄLLYS

JOHDANTO	5
1 SINKKOLAN NUORISO- JA ASUKASTALO	6
1.1 Avoin nuorisotyö Joensuun kaupungissa	6
1.2 Sinkkolan historia – miten tähän on päädytty	10
1.3 Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon toiminta	12
1.4 Kotieläinpiha	19
2 NÄKÖKULMIA NUORISOTYÖHÖN	23
2.1 Nonformaali-, informaali- ja formaalioppiminen	24
2.2 Kasvatuksellinen nuorisotyö	28
2.3 Nuorisotyön oppimisympäristö	35
2.4 Sosiokulttuurinen innostaminen	39
3 TUTKIMUS JA SEN ETENEMINEN	42
3.1 Lomakekysely	42
3.2 Aineiston keruu	43
3.3 Tutkimuksen kulku, analyysi	46
3.4 Luotettavuus	47
4 TUTKIMUSTULOKSET	49
4.1 Sinkkolan erityisyys ja toimivuus	50
4.2 Sinkkolan kehittäminen	52
4.3 Kotieläinpihan merkitys	53
4.4 Kotieläinpihan kehittäminen	54
4.5 Sinkkolan ja kotieläinpihan toimintaan vaikuttaminen	55
5 JOHTOPÄÄTÖKSET	57
6. POHDINTA	63
LÄHTEET	67
LIITTEET	70

JOHDANTO

Teen opinnäytetyöni Joensuun kaupungin nuorisotoimelle. Nuorisotoimen pyynnöstä tutkin Sinkkolan nuoriso- ja asukastaloa nonformaalisena oppimisympäristönä nuorten näkökulmasta katsottuna. Tutkimuksen tavoitteena on tehdä näkyväksi Sinkkolan nuoriso- ja asukastalolla tapahtuvaa toimintaa, etenkin nonformaalisena oppimis- ja kasvatusympäristönä talon käyttäjinä olevien nuorten näkökulma huomioon ottaen. Nonformaalin oppiminen voidaan tulkita epämuodolliseksi oppimiseksi, joka yleensä tapahtuu koululaitoksen ulkopuolella. Tutkimuksen tarkoituksena on myös saada työväline toiminnan suunnittelemisen avuksi niin henkilökunnan kuin toiminnasta vastaavien päättäjien tueksi. Keskeisiä käsitteitä opinnäytetyössäni ovat; nuorisotyö, nonformaalioppiminen, nuorisotyön oppimisympäristö sekä sosiokulttuurinen innostaminen.

Sinkkolan nuoriso- ja asukastaloa käyttävät alueella asuvat joensuulaiset. Pääsääntöisiä käyttäjiä ovat lapset, nuoret sekä lapsiperheet, tapahtumiin osallistuu Joensuun asukkaita koko kantakaupungin alueelta. Rajaan tutkimuksen avoimen nuorisotalon nuoriin kävijöihin, koska koko kävijäkunnan pohjalta tutkimus laajenisi liian suureksi. Tutkimukseni on laadullinen tutkimus ja aineiston olen kerännyt lomakekyselyllä Sinkkolan nuoriso- ja asukastalolla.

Tutkimuskysymyksenä minulla on, miten Sinkkolan nuoriso- ja asukastalo näyttäytyy nuorelle nonformaalisena oppimisympäristönä?

Toisena tutkimuskysymyksenä minulla on, mitä nuorisotyö voi tarjota nuorelle kotieläinpihatoiminnan kautta?

Nuorisotyön, samoin kuin muunkin kasvatuksellisen työn, joka ei ole selkeästi mitattavissa, esille tuominen ja näkyväksi tekeminen ovat haasteellisia. Ihmisten kanssa työskentely on kokonaisvaltaisesti yksilöä koskettavaa ja laaja-alaista työtä. Työn sisältöön vaikuttavat niin ammatillinen tietous kuin yhteiskunnalliset vaikuttimet. Kuitenkin itse työn sekä työn vaikutusten näkyväksi tekeminen ovat tärkeitä. Tämän

myötä on mahdollisuus kehittää toimintaa sekä taata paremmin taloudellinen vakavuus.

Oppiminen mielletään yleensä vain koulussa tapahtuvaksi toiminnaksi. Oletukseni on, etteivät nuoret miellä nuorisotalotoimintaa oppimisen mahdollistavana toimintaympäristönä ja nuorisotalo on pelkästään nuorelle vapaa-ajan viettopaikka. Oletan osalle nuorista vapaa-ajan viettopaikan fyysisellä olemuksella olevan merkitystä sekä osalle nuorimmista kävijöistä paikalla olevat aikuiset ovat vain ” talon aukipitäjiä”.

1 SINKKOLAN NUORISO- JA ASUKASTALO

Tässä luvussa avaan Joensuun kaupungin avoimeen nuorisotyöhön vaikuttavia taustatekijöitä. Avaan myös Sinkkolan nuoriso- ja asukastaloa sekä sen toimintaa. Sinkkolan nuoriso- ja asukastalo on vanha maalaistila, joka sijaitsee Joensuussa, Noljakan kaupunginosassa. Pihapiiri koostuu navetasta, aittarakennuksesta sekä pääta-
lostasta. Pihapiiriin kuuluu lisäksi laaja ulkoalue eläinhakoineen.

1.1 Avoin nuorisotyö Joensuun kaupungissa

Vuonna 1946 Joensuu perusti oman nuorisotyötoimikunnan sekä melko pian tämän jälkeen perustettiin nuorisotyönlautakunta. Nuorisotyönlautakunnan tehtävänä oli toimia nuorisotyön kunnallisena keskuselimenä. Joensuussa palkattiin vuonna 1952 väkijuomayhtiön voittorahoilla nuoriso-ohjaaja. Nuorisotyönlautakunta sai vuonna 1954 nuorisotyön tilaksi Koivuniemen Kesäkodin. Kunnallisen nuorisotyön päätehtävänä oli 1950 – luvulla järjestöjen toiminnan tukeminen. 1960 – luvulla nuorisotoimi sai käyttöönsä kerhotiloja sekä kansainvälinen nuorisotyö alkoi. 1970 – luvulla toiminta painottui kasvatuksellisuudesta nuorisopolitiikkaan. Järjestettiin esimerkiksi nuorille kursseja ja kesäleirejä, joiden teemoina olivat kunnallispolitiikka, nuorten asunto-ongelmat sekä työllistyminen. 1980 – luvun alussa jatkettiin jo hieman aiemmin alkaneen järjestäytymättömän nuorisotyön, avoimen nuorisotyön, kehittämistä. Nuorisotyöhön tuli enenevässä määrin mukaan erilaisia toimintamenetelmiä, esimerkiksi luonto ja erityisnuorisotyö saivat toiminnassa sijaa. Nuorisotaloista alkoi muodostua

1980 – luvun lopussa monitoimitiloja, joissa kokoontui eri-ikäisten kävijöiden ryhmiä. 1990 – luvulla käsitys nuorisotyön toimialasta ja perustehtävästä muuttui suppealaisesta, vapaa-aikapainotteisesta laaja-alaiseen hyvinvoinnin edistämisen ja nuorten elämänlaadun parantamisen käsitykseen. 2000-luvulla työotteeksi on tullut nuorten osallistaminen, tavoitteena saada nuoret tarttumaan itseään lähellä oleviin kysymyksiin sekä laajemminkin yhteiskunnan kysymyksiin. (Rouvinen 2007.)

Joensuun kantakaupungin alueella toimii 11 nuorisotaloa. Nuorisotalot tarjoavat nuorille kokoontumispaikan iltaisin. Toimintaa järjestetään pienryhmissä, leireillä sekä erilaisten tapahtumien muodossa. Toiminnan keskeisinä haasteina ovat ikäluokkarakenteen muutokset, nuorten liikkuvuus ja seudullistuminen, muutokset palveluverkossa ja verkkopalveluiden kehittyminen sekä nuorten hyvinvoinnin turvaaminen. (Joensuun kaupunki 2010.)

Avoimeen nuorisotoimintaan kuuluvat nuorisotalotoiminta, kulttuuri- ja harrastustoiminta, retki- ja leiritoiminta, nuorisoneuvonta ja – tiedotus, yksilökohtainen nuorisotyö sekä pienryhmätoiminta. Avoimen nuorisotyön tavoitteena on nuoren kasvun tukeminen, mahdollisten ongelmien ennaltaehkäiseminen ja varhainen puuttuminen ongelmatilanteissa. Nuoren oman elämänhallinnan tukeminen sekä nuoren kannustaminen toimintaan ja osallistumaan ovat tavoitteena. (Joensuun kaupunki 2011.)

Avoimeen nuorisotyön sisältöön vaikuttavat valtakunnallinen lapsi- ja nuorisopoliittinen kehitysohjelma, Joensuun kaupungin nuorisotoimen strategia sekä Joensuun kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma.

Lapsi- ja nuorisopoliittisen kehittämissuunnitelman painopisteinä ovat

- ennaltaehkäisevän peruspalvelun ja järjestelmän toimivuus. Lähi- ja peruspalveluiden helppo saatavuus ja saavutettavuus tukevat nuoren ja perheen hyvinvointia.
- palvelujärjestelmän toimivuus elämän siirtymä-, muutos- ja kriisivaiheissa. Nuorella tämä voi merkitä eri kouluasteelle siirtymistä.
- palvelujärjestelmän varhainen puuttuminen ja tuki. Nuoren elämänhallintaa edistetään ja syrjäytymisuhkia vähennetään matalan kynnyksen toimintapaikoilla.

- moniammatillisuuden, poikkihallinnollisuuden ja monitoimisuuden rakenteiden vahvistaminen.
- henkilöstön ja palvelujärjestelmän osaamisen turvaaminen ja asiakaslähtöisyys.
- päätöksenteossa lapsi- ja perhevaikutusten ennakointi, arviointi ja seuranta.(Lapsi- ja nuorisopoliittinen kehittämisohjelma 2007 - 2011.)

Joensuun kaupungin nuorisotoimen strategiassa, 2009–2012, otetaan huomioon lapsi- ja nuorisopoliittinen kehittämisohjelma. Nuorisotoimen visiona vuoteen 2015 mennessä on hyvinvoiva ja vastuullinen nuori. Strategian toiminta-ajatuksena ovat vahvat alueelliset ja yksilölliset identiteetin rakentamiseen perustuvat palvelut. Arvoina strategiassa on tuotu esille jatkuvuus, yhdessä tekeminen sekä vahva itsetunto. (Joensuun kaupunki 2009.)

Henkilöstön ammatillista identiteettiä vahvistetaan täydennyskoulutuksilla, joissa kouluttajina ovat tarpeen vaatiessa erityisasiantuntijat sekä henkilöstön pohjakoulutuksen tasoon kiinnitetään huomiota. Henkilöstön oman työn kehittämistä toteutetaan strategian mukaan auditoinnilla, samoin henkilöstön mitoituksen oikeellisuutta tarkistetaan. Näillä toimilla pyritään kehittämään koulutuksen lisänä henkilöstön ammattitaitoa. Yhteistyön monialaisuuteen ja laajapohjaisuuteen kiinnitetään huomiota ja sitä kehitetään. (mt.)

Nuorisotoimen strategiassa on otettu huomioon ennustetut asuinalueiden ikärakenteen muutokset sekä toimintaympäristöjen muutoksia seurataan.(mt.). Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Joensuussa vuonna 2021, ikäryhmässä 10.–19.vuotiaat on ennustettu olevan noin 800 nuorta vähemmän kuin on vuonna 2011.(Tilastokeskus). Nuorisotoimen strategiassa painotetaan toimivien ulkopuolisten palveluntuottajien hyödyntämistä sekä pyritään palvelumuodoltaan alueellisesti kattavaan etsivän työn, nuorisotilojen sekä verkkotyön palveluiden avulla palveluiden tavoitettavuuteen sekä tavoittavuuteen. (Joensuun kaupunki 2009).

Nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen kehittämiseen nuorisotoimessa pyritään osallistamalla oppilaskuntien toimintaan, nuorten omien tuottamien tapahtumien tukemiseen sekä nuorisovaltuuston aktiivisuuden säilyttämiseen. Yhteisöllinen ja monikulttuurinen ilmapiiri ovat strategiassa tavoitteina. (mt.)

Tavoitteeseen hyvinvoivasta ja vastuullisesta nuoresta pyritään myös sosiaalisen vahvistamisen kautta. Ennaltaehkäisevänä palveluna pidetään matalan kynnyksen toimintaa, johon jokaisella on mahdollisuus osallistua sekä lisäksi esimerkiksi pienryhmätoimintaa. Nuorten kehityksen tukemiseen vaikuttaa strategiassa esille tuotu ohjaajaresurssien tarkistaminen ja henkilöstön vakinaistaminen riittävälle tasolle. Strategisena hankkeena on kirjattu Sinkkolan kotieläinpihan kehittäminen. (mt.)

Joensuun lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman, 2010 – 2012, tarkoituksena on antaa päättäjille, palveluiden suunnittelijoille sekä käytännön työntekijöille kokonaiskäsitykset:

- lasten ja nuorten hyvinvoinnin tilasta ja kasvuoloista sekä käytössä olevasta palvelujärjestelmästä
- käytössä olevista ja tarvittavista voimavaroista
- yhteistyön edistämisestä lasten, nuorten ja perheiden palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa eri hallintokuntien, ammattikuntien, järjestöjen, seurakuntien sekä muiden yhteisöjen kesken
- palvelujärjestelmästä, joka tukee lapsiperheitä ja antaa perheille mahdollisuuden palveluiden kehittämiseen

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on laadittu Lapsen ja nuoren hyvinvoinnin polun pohjalle, jossa eri toimijat tarjoavat palvelujaan. Näitä polkuja ovat perustuen-, ennakoivan tuen- sekä korjaavan tuen polut. Hyvinvointipolun tarkoituksena on edistää poikkihallinnollista ja eri toimijoiden välistä yhteistyötä sekä helpottaa lapsiperhepalveluiden kokonaisuuden tarkastelua ja kehittämistä. (Hyvinvointisuunnitelma 2010.)

Avoimen nuorisotyön toiminta lasten ja nuorten hyvinvoinninpolut käsittää sekä perustuen että ennakoivan tuen. Perustuki koskee kaikkia joensuulaisia nuoria. Tämä tulee esille toiminnassa avoimena nuorisotalotoimintana sekä pienryhmätoiminnoin-

sa. Nuorille tarkoitettu leiritoiminta, nuorten vaikuttajatoiminta (esimerkiksi nuorisovaltuusto) sekä harrastustoiminnan tukeminen kuuluvat perustuen piiriin. Ennakoiva tuki käsittää palvelut, joiden avulla voidaan tukea nuorta ja hänen perhettään silloin kun perustuki ei riitä. Ennakoivan tuen avulla nuori voi palata käyttämään perustuen palveluja sekä ennakoiva tuki on tilapäistä ja lyhytkestoista. Ennakoivaa tukea voivat tarjota samat tahot, jotka tarjoavat perustuen palveluja. Ennakoivan tuenpolulla nuorisotoimen toiminta on esimerkiksi ehkäisevä päihdetyö, pienryhmätoiminta sekä erityisnuorisotyö.(mt.)

1.2 Sinkkolan historia – miten tähän on päädytty

1740 – luvulla isossa jaossa syntyi Sinkkolan tila. (Noljakka 2011). Vuonna 1991 Joensuu kaupunki pakkolunasti tilan omistukseensa. Vuosina 1993 – 1997 Sinkkola oli vuokralla evankelisluterilaisella seurakunnalla. Ev.lut. seurakunnan aikana aloitettiin ja luotiin pohja tiiville ja laaja-alaiselle yhteistyölle Sinkkolassa. Nuorisotoimi ja ev.lut. seurakunta tekivät tiivistä yhteistyötä nuorisotyön saralla.

Kansalaistoimintaan panostettiin paljon, muun muassa pihatalkoiden ja yhteisten suunnittelu- ja kyläpalavereiden sekä asukasiltojen muodossa. Asukasilloissa olivat mukana asukkaiden lisäksi nuorisotoimen ja sosiaalitoimintatyöntekijöitä sekä ev.lut.seurakunnan edustajia.(Sinkkola 1996a.) Sinkkolaa alettiin kutsua Kylätalo Sinkkola / asukas- ja nuorisotoimintakeskukseksi. Vuonna 1996 pidetyn kansalaiskokouksen päätöksellä koottiin työryhmä, johon kuului edustajia asukkaista, viranomaisista sekä vapaaehtoisjärjestöistä. (Sinkkola 1996b.) Työryhmä päätyi ”Kylätalo” – projektin aloittamiseen. (Sinkkola 1997).

Kylätalo Sinkkolan toiminta muodostui pitkälti asukkaiden toiveiden mukaisesti. Asukkaiden ehdotuksia toiminnaksi olivat muun muassa pihatapahtumat, työpajat, punttisali, käsityö- ja bänditilat sekä talkoot. Sinkkolan historiassa on ollut voimakkaasti kansalaistoiminnan ja osallistavuuden leima. Toimintaa toteutettiin aktiivisesti yhteistyössä niin asukkaiden kuin viranomaisten taholta. Sinkkolan asukastalon taustalla on perinteinen kylätalo- toimintamalli. Sinkkolassa ensimmäisenä hankkeena olleen Kylätalo- projektin taustalla oli huoli asukkaiden irrallisuudesta ja juurettomuudesta.

desta. Päihteiden käyttö, syrjäytyminen sekä yksinäisyyteen liittyvät ongelmat olivat lisääntyneet alueella. Projektin tavoitteena oli, että Sinkkolan kylätalo toimisi vapaa-muotoisena tapaamis- ja viihtymispaikkana alueen eri-ikäisille asukkaille. Toiminnassa olisi tärkeintä sosiaalisen kanssakäymisen ja yhteisvastuun edistäminen. Sinkkolan talon ja pihapiirin käyttöä niin sanottu kansalaislähtöisen toiminnan periaatteiden mukaisesti, katsottiin olevan sosiaalisesti merkittävä sekä ongelmia ennaltaehkäisevänä. Sinkkolan kiinteistöjen ja pihapiirin on katsottu olevan ainutlaatuinen keidas nykyaikaisen rakentamisen keskellä ottaen myös huomioon, että tila on kulttuurihistoriallinen suojelukohde. Kylätalo – projektin yhteydessä käynnistettiin luontokoulu toimintaa. Luontokoulun toiminnassa tulivat pieneläimet takaisin navettaan. (Sinkkola 1997.)

Nuorisotoimi siirtyi Sinkkolaan vuonna 1998. Yhteistyö ev.lut.seurakunnan, järjestöjen sekä asukasyhdistyksen kanssa jatkui. Yhteisiä hankkeita on tehty muun muassa 4 h-yhdistyksen kanssa. Vuonna 1999 kotieläinten hoito ja pito toteutettiin yhteistyössä nuorisotoimen ja 4 h-yhdistyksen kesken. Vuodesta 2000 - 2004 kotieläinpiha on toiminut yhteishankkeena 4 h-yhdistyksen kanssa, joka myös oli hankkeiden hallinnoiva taho. Toiminnassa tärkeinä kohteina olivat ja ovat alueen lapsiperheet, lapset sekä nuoret. (Karttunen 2011.)

Kotieläinpihan katsotaan palvelevan alueen asukkaita sekä matkailijoita kesäkuukausina. Toiminnasta vastaa nuorisotoimi, joka on tehnyt ostopalvelusopimuksen kotieläinpihan toiminnasta 4 h-yhdistyksen kanssa. (Sinkkola 2005.) Nuorisotoimi vastaa kotieläinpihan toiminnasta 2011 vuodesta lähtien.

Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon toimintamalli on luotu sekä kehittynyt ajansaatossa. Toimintamalli sai alkunsa ev.lut. seurakunnan toiminnasta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Sinkkolan tilan toiminnan kehittymiseen sekä toiminnan jatkumiseen nykyisellään nuoriso- ja asukastalona on vaikuttanut voimakkaasti aikoinaan yhteiskunnassa toimineet kylätalot sekä maaseutuyhteiskunta.

1.3 Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon toiminta

Sinkkolan nuoriso- ja asukastalo sijaitsee Noljakan kaupunginosassa, Joensuun kantakaupungin alueella. Sinkkola on yksi Joensuun kaupungin 11:sta nuorisotalosta. Sinkkolassa työskentelee 1 kokopäiväinen nuoriso-ohjaaja, 1 osa-aikainen nuoriso-ohjaaja sekä 1 nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja oppisopimusopiskelija. Sinkkola käsittää 1.8 hehtaarin alueen, joka sisältää maata, pihaa ja puutarhaa. Rakennuksena nuorisotalo on harvinaisuus jopa Suomen mittakaavassa. Varmuudelle on vain yksi toinen nuorisotalo Suomessa, joka toimii vastaavanlaisissa tiloissa. Rakennus on vanha maatila, johon kuuluu päärakennuksen lisäksi aittarakennus sekä toimiva navetta. Piha-alue on suuri, jossa järjestetään kesäisin teatteriesityksiä. Sinkkolan kotieläinpihassa on ollut vaihdellen erilaisia maatilan eläimiä, muun muassa possuja, kanoja, hevonen sekä vuohi. Muutoin lähiympäristö on tyypillistä lähiötä; kerrostaloasuntoja, alakoulu, päiväkoteja, kaupparakennuksia sekä kirkko. Joensuun kaupungin nuorisotoimelle tila siirtyi vuonna 1998, mistä lähtien se on toiminut avoimena nuorisotilana.

Sinkkolan nuoriso- ja asukastalo tekee tiivistä yhteistyötä alueella toimivan asukasyhdistyksen kanssa. Yhteistyössä toteutetaan erilaisia tapahtumia. Yhteistyötahoina toimivat muun muassa alueen ev.lut.seurakunta, ala- ja yläkoulu, Mannerheimin lastensuojelujärjestö sekä 4 h-yhdistys. Yhteistyötä tehdään Joensuussa olevien ammattiopistojen, yliopiston sekä Humakin kanssa. Yhteistyötahoina ovat muut nuorisotyötä tekevät tahot, muun muassa poliisi, perhetyö, sosiaalitoimi sekä muut nuorisotalot niin Joensuun kaupungissa kuin koko maassa.

Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon nuorisotoimen toiminta toteutuu pääsääntöisesti koulun lukuvuoden mukaisesti sekä erikseen on kesä toiminta ja kotieläinpihan toiminta kesäisin. Nuorisotalon toiminta koostuu avointen ovien nuorten illoista, junnuklubista sekä erilaisista yhteistyötahojen kerhoista sekä nuorisotoimen omista pienryhmistä. Tärkeinä kohteina toiminnassa ovat lapsiperheet, varhaisnuoret sekä nuoret. Sinkkolan miljöö tarjoaa hyvät puitteet monimuotoiseen ja monipuoliseen toimintaan. Toiminnan sisällön ja koko tämän luvun olen koonnut Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon toimintakalenterista 2010. (Sinkkola 2010a.)

Junnuklubi

Toiminta jakautuu ikäryhmittäin junnuklubiin sekä nuorten iltoihin. Junnuklubi, joka on varhaisnuorisotyötä, toimii keskiviikkoisin ja torstaisin koulun jälkeen. Junnuklubi on avoinna kello 16.00 saakka. Junnuklubissa kävijät ovat 4. - 6. luokkalaisia, iältään 10. – 13.vuotiaita varhaisnuoria, jotka tulevat alueen lähialakoulusta. Junnuklubin ammatillista toimintaa ohjaavat nuorisotoimen strategia, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma yhdessä kansallisten suunnitelmien, ohjelmien sekä kansainvälisten, yleisten ohjeiden toteuttaminen.

Toiminta on ohjattua, joka perustuu luonnollisesti avoimuuteen ja vapaaehtoisuuteen. Toiminta pitää sisällään kädentaitoja, leivontaa, pelailua, läksyjen tekoa sekä vapaa-oleskelua. Toimintaa on suunniteltu ja sitä toteutetaan yhdessä junnujen kanssa. Toimintaa muokataan toimintakuukausien aikana tarvittaessa, joten suunnitelmat ovat suuntaa antavia ja väljiä. Toiminnassa, niin junnujen kuin nuortenkin, otetaan huomioon vuoden kierto sekä yleiset juhla- ja tapahtumapäivät. Toiminta on jaettu nuorisotalon käytettävissä oleviin päärakennuksen tiloihin. Erikseen on rauhallisempi askartelu/ kädentaito huone, jossa on mahdollista toiminnan ohessa keskustella sekä aikuisen että vertaisten kanssa. Televisiohuoneessa on mahdollista tehdä läksyjä, pelata niin perinteisiä lautapelejä kuin televisiopelejä. Televisiohuoneessa on mahdollista lepäillä sohvalla ja kuunnella toisten jutustelua tai osallistua itse keskusteluihin.

Välipalasta on muodostunut merkittävä osa junnuklubia, joka on junnuille itselleen tärkeä ja innostavaa toimintaa. Junnuklubissa tarjolla oleva välipala suunnitellaan yhdessä. Välipalan toteutukseen voi halutessaan osallistua, jolloin välipala on maksuton. Osallistumiseen kuuluvat kaikki tarvittavat työvaiheet aina leivonta ohjeiden lukemisesta loppusiivoukseen. Toteutus tapahtuu joustavasti, jolloin jokainen tekijä tekee jotain työvaihetta. Junnuklubilaiset ovat itse suunnitelleet ja toteuttaneet omaehtoista toimintaa, esimerkiksi diskon. Tämä tapahtuma onnistui hyvin, josta junnut saivat positiivista kokemusta ja onnistumisen kokemusta niin vastuullisuuden kuin suunnittelun ja toteutuksen osalta.

Toiminnan avoimuus ja matala kynnys osallistumiseen tulevat hyvin esille junnujen suvaitsevaisuudessa. Uudet kävijät otetaan sujuvasti mukaan toimintaan ja heitä opastetaan junnujenkin toimesta toimintaan sisälle. Yhdessä laaditut toimintasäännöt ja oikeudet ovat kaikkien allekirjoittamia, joihin jokainen sitoutuu.

Nuoret

Nuorten illat ovat avoimia iltoja kaksi kertaa viikossa. Keskiviikkona nuorten ilta on kello 20.00 saakka ja perjantai-iltaisoin on Yölintu, joka on avoinna kello 22.00 saakka. Nuorten iltoihin osallistuvat nuoret ovat 13 - 19. vuotiaita. Nuorilla on käytössä samat tilat kuin junnuklubissa, eli Sinkkolan päärakennuksen alakerta. Toiminta on vapaa-muotoista, nuoret voivat halutessaan pelaila, katsoa televisiota sekä harjoittaa kädentaitoja. Leivonta yhdessä on toivottua tekemistä myös nuorten keskuudessa.

Nuorten iltojen toimintaan ja toiminnan suunnitteluun vaikuttavat oleellisesti samat ohjeistukset kuin junnuklubin toimintaan. Yhdessä oleminen, niin aikuisten kuin vertaisten kanssa on oleellinen osa toimintaa. Yhdessä pelaaminen ja oleilu mahdollistavat syvällisetkin keskustelut sekä samalla luontevasti toiminnan suunnittelu ja kehittämissideat tulevat nuorilta esille. Omia turnauksia järjestetään säännöllisesti muutama kerran vuodessa sekä nuoret osallistuvat nuorisotoimen yhteisiin turnauksiin ja tapahtumiin. Turnauksia ovat olleet esimerkiksi sählyssä, pingiksessä sekä playstation peleissä. Monet turnauksista ovat nuorten itsensä ideoimia ja toteuttamia yhdessä ohjaajien kanssa. Perjantai-illan Yölintu antaa nuorella todellisen mahdollisuuden päihtettömään illan viettoon.

Teemailtoja järjestetään ympäri toimintakautta. Useat teemailloista ovat yhteistyössä eri järjestöjen tai opiskelijoiden kanssa toteutettuja. Teemailtojen sisällöt muodostuvat ajankohtaisista teemoista tai niiden tarve on voinut nousta esille joko ohjaajien tai nuorten omista huomioista. Toiminnallisuus korostuu myös nuorten illoissa. Nuorille on oma liikuntavuoro läheisellä koululla, jossa on järjestetty esimerkiksi avointa sählykerhoa. Tällä hetkellä toimii nuorten sählykerho, joka on nuorten itsenäisesti toteuttamaa toimintaa.

Toiminnassa tärkeänä ovat vertaiset aikuisten ohella. Vertaisten ja vertaistuen avulla nuori oppii sosiaalisia taitoja sekä hänen itsetuntonsa kehittyy ja vahvistuu positiiviseen suuntaan. Vuorovaikutustaidot ja ongelmien ratkaisukyky kehittyvät yhdessä aikaa vietettäessä. Ohjattu ja tavoitteellinen sekä suunniteltu toiminta vahvistavat nonformaalista oppimisympäristöä.

Pienryhmätoiminta on osa Sinkkolan perustoimintaa. Ryhmät muodostuvat yleisesti kävijöiden keskuudesta. Pienryhmä toimii koko toimintakauden, syksystä kevääseen. Ryhmiä on yksi kerrallaan ja ryhmien teemat sekä ikäryhmät vaihtelevat. Pienryhmän tarve voi nousta ohjaajien huomioista tai tarve voi tulla esille yhteistyötahojen kautta, esimerkiksi oppilashuoltoryhmästä. Pienryhmän tarve voi nousta nuorista itsestään ja heidän halustaan. Tällöin ryhmä toimii useimmiten harrastepohjalla, esimerkiksi kalastukseen liittyvä ryhmä.

Toiminnan nonformaalin oppimisympäristön luonne tulee esille niin henkilökunnan ammatillisuutena, pedagogisena työskentelynä ja työskentelytapana kuin nuoren tukemisessa ja motivoimisessa. Nuorta kannustetaan toimimaan, ajattelemaan, osallistumaan ja ottamaan vastuuta. Nuori otetaan huomioon yksilönä, persoonana sekä yhteisön jäsenenä. Toiminnan pedagogisuus tulee esille suunnitelmallisena, tavoitteellisena sekä päämäärätietoisena toimintana. Toimintakauden alussa junnuklubissa luodaan tavoitteet, jotka pyritään toteuttamaan kevääseen mennessä. Näitä tavoitteita ovat esimerkiksi vastuunottaminen omasta toiminnasta, yhteisissä sopimuksista kiinnipitäminen ja osallisuuden kehittäminen. Nuoriin kohdistuvat tavoitteet ovat pitkäkestoisempia, esimerkiksi oman persoonan ja itsetunnon vahvistuminen, yhteisöllinen ja sosiaalinen ajattelu ja toiminta.

Kasvatustavoitteina on hyvän ja luotettavan vuorovaikutussuhteen luominen nuoreen. Toiminnassa tähän tavoitteeseen pyritään luomalla positiivinen ilmapiiri. Tämä antaa pohjaa luottamuksellisen ja turvallisen vuorovaikutussuhteen luomiselle ja antaa nuorelle tuntee, että hän on arvokas omana persoonanaan. Tässä yksilön persoonallisuuden hyväksyminen ja ohjaajan sekä aikuisen roolin tiedostaminen ovat avainasemassa. Tavoitteet toiminnassa ovat myös konkreettisempia, kuten jonkin kädentaidon opettelu, jossa korostuu kehityksen tukeminen monella eri osa-alueella. Näitä osa-alueita ovat esimerkiksi ohjeiden kuunteleminen, vuorovaikutustaidot,

oman vuoron odottaminen ja toisten huomioon ottaminen sekä keskittymiskyky. Toiminnan tavoitteet kirjataan kalenterivuoden alussa tulokorttiin, jota täydennetään toimintakauden aikana. Tulokortti on Joensuun kaupungin nuorisotoimen yhteinen käytäntö, johon kirjataan ja kootaan yhteen toimintaan liittyvät asiat.

Henkilökunnan ammatillisuus ja sitä kautta perehtyneisyys nuoren elämään vaikuttavista tekijöistä tukee nuorta kasvamaan hyvinvoivaksi sekä auttaa nuorta kehittämään taitojaan, niin vuorovaikutustaidoissa kuin elämönhallintataidoissakin. Nuoren osallisuutta tuetaan ja kannustetaan vastuullisen toiminnan avulla. Tämä tulee esille nuorten ideoiden ja kehittämistoiveiden huomioonottamisessa, toiminnan sisällön suunnittelussa sekä toteuttamisessa. Vastuullisuus tulee toiminnassa esille sopimuksina ja niihin sitoutumisena, niin yksilönä kuin yhteisönä.

Ennaltaehkäisevä toiminta on nuorisotalo toimintaa kokonaisuutena. Niin avoimella kuin pienryhmätoiminnalla pyritään tukemaan nuoren sosiaalisuutta, ongelman ratkaisutaitoja sekä itsetuntoa. Vuorovaikutustaitoja ja suvaitsevaisuutta harjoitellaan edellisten lisäksi ryhmässä toimimisena. Näiden isojen taitojen kehittämisessä on aikuisen malli kodin ja vertaisryhmän ohella tärkeä tuki. Varhainen puuttuminen tulee toiminnassa esille nuoren kanssa keskusteluissa sekä taitona ohjata nuori oikeaan tukitoimen/palvelun piiriin. Nuorisotalo matalan kynnyksen paikkana sekä pienryhmätoiminta mahdollistavat niin ennaltaehkäisevän kuin varhaisen puuttumisen nuoren elämään.

Nonformaalisen oppimisympäristön rakenteelliset tekijät tulevat toiminnassa esille esimerkiksi sosiaalisen ryhmän, asianmukaisen tilan ja välineistön sekä pysyvyyden muodossa. Sosiaalinen ryhmä tulee esille toiminnassa jaettujen kävijäryhmien ja pienryhmien muodossa. Toiminta on luonteeltaan pysyvää, jolloin toiminnan jatkuvuus ja tavoitteellisuus mahdollistavat pitempikestoisien prosessien.

Sinkkolassa toiminnalliset tapahtumat ovat yhteistyössä järjestettyjä. Toiminnallisissa tapahtumissa ja tilaisuuksissa huomioidaan etenkin lapset ja lapsiperheet. Yhteistyötahoina tapahtumissa ovat yleisimmin nuorisotoimen kanssa toimijoina asukasyhdistys, ev.lut.seurakunta sekä 4 h-yhdistys. Yhteisiä tapahtumia ovat vuosittain ruska-juhla elokuussa, laskiaisrieha, tipu fest -pääsiäistapahtuma ja kotieläinpihan avajai-

set. Myös muut yhteistyötahot voivat halutessaan osallistua toimintaan ja tapahtumiin. Kesäteatteri iltoina yhdistykset ovat mukana toimijoina, useimmin lettujen paistossa sekä makkaran myynnissä.

Mannerheimin lastensuojeluliitto pitää joka viikoista perhekahvilaa Sinkkolassa sekä yhdistykset pitävät Sinkkolassa omia kurssejaan ja tapaamisiaan. 4 h-yhdistyksen kerhot ovat viisi kertaa viikossa Sinkkolassa ja heidän kerhoina ovat muun muassa koira- ja heppakerhot. Asukasyhdistys pitää kuukausikokoukset Sinkkolassa, samoin yhdistykset ilmoittavat toiminnastaan sekä tapahtumistaan Sinkkolan ilmoitustaululla. Joensuun vapaaseurakunnan nuorisotyö pitää viikoittain omaa kerhoaan.

Sinkkolassa järjestetään vuosittain muutamia kädentaitokursseja, jotka ovat yhteistyössä toteutettuja nuorisotoimen ja eri toimijoiden, muun muassa 4 h-yhdistyksen kanssa. Sinkkolassa järjestettävät kurssit ovat avoimia kaikille halukkaille. 4 h-yhdistys järjestää kesäisin omaa leiritoimintaa Sinkkolassa. Avoimia, yhteislaulu-iltoja on Sinkkolassa järjestetty. Nämä yhteislaulu-illat ovat asukkaiden suosiossa, joita järjestetäänkin ympäri kantakaupunkia.

Joensuun kantakaupungin päivähoidon ja koulujen kanssa tehdään yhteistyötä. Päivähoito ja koulut voivat antaa omia toiveita ja ehdotuksia toiminnan sisältöön. Päiväkotij- ja koululaisryhmät käyvät tutustumassa kotieläinpihaan muun muassa kevätretkillä. Ryhmät vuokraavat Sinkkolaan omien juhlien ja kevät- ja joulujuhlien järjestämiseen. Yksityishenkilöt voivat vuokrata Sinkkolaa yksityiskäyttöön. Vuokraajat pitävät esimerkiksi syntymäpäiviä ja juhlia Sinkkolassa.

Asukastalo on asukkaiden käytössä aukioloaikojen mukaisesti. Asukkaiden käytössä on tietokone sekä mahdollisuus kahvitteluun. Asukastalo on osa asukasyhdistyksen toimintaa. Sinkkolan nuoriso- ja asukastalolta on työntekijä mukana asukasyhdistyksen toiminnassa osallistuen kokouksiin sekä olemalla yhdyshenkilönä. Yhdyshenkilön toimintaan kuuluvat tiedon, suunnittelun sekä kehittämisideoiden välittäminen niin asukasyhdistykseen kuin nuorisotalon puoleen. Nuorisotalo on mukana asukasyhdistyksen toiminnassa tapahtumien lisäksi osallistuen erilaisiin pienimuotoisiin projekteihin. Projekteja on ollut aiemmin esimerkiksi Aavarannan siivous. Tähän nuorisotalo osallistui kertomalla asiasta nuorille ja nuoret osallistuivat toteutukseen sekä anta-

malla tarvittavia välineitä asukasyhdistyksen käyttöön. Toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen, johon nuoria ohjataan ja kehoitetaan osallistumaan. Tulevia suunniteltuja projekteja on tulevana kesänä järjestettävä kesälentopallokentän kunnostaminen, tähän myös kannustetaan nuoria osallistumaan. Yhteistyötä asukasyhdistyksen kanssa on suunniteltu laajennettavaksi esimerkiksi niin, että Sinkkolasta tulisi yhdyspaikka, jossa säilytettäisiin lentopalloa sekä muita tarvittavia välineitä.

Noljakan asukasyhdistys kokoontuu pääsääntöisesti Sinkkolan nuoriso- ja asukastalolla kerran kuukaudessa, kesäkuukaudet pois lukien. Kokoukset ja asukasyhdistyksen jäsenyys ovat avoimia kaikille Noljakan alueen asukkaille, jäsenmaksuja ei peritä eikä jäsenrekisteriä ole käytössä. Toiminnasta ilmoitetaan alueen ilmoitustauluilla sekä vuosikokouksesta ilmoitetaan sanomalehti Karjalaisessa. Aktiivisia toimijoita asukasyhdistyksessä on 5 – 7 henkilöä, joten yhteistyö eri toimijoiden välillä takaa tapahtumien järjestämisen. (Heikkinen 2011a.)

Asukasyhdistys osallistui vuonna 2010 laskiaistapahtumaan Noljakan kirkonmäellä yhteistyössä ravintola Koivun, Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon, ev.lut.seurakunnan sekä 4 h-yhdistyksen kanssa. Kesäpihan avajaiset sekä ruskajuhlat olivat tapahtumina mukana asukasyhdistyksen toiminnassa. Asukasyhdistys järjesti yhdessä Noljakan koulun kanssa 5 -6 luokkalaisten vanhemmille mediakasvatusluennon. (Heikkinen 2010.)

Asukasyhdistyksen toimintaa vuodeksi 2011 on suunniteltu osallistumalla Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon kesän avajaisiin sekä ruskajuhliin. Yhteistyössä 4 h-yhdistyksen ja Sinkkolan kanssa asukasyhdistys järjesti alkuvuodesta ulkoilutapahtuman lapsiperheille Sinkkolassa. Asukasyhdistyksellä on tarkoitus järjestää keväällä puutarhailta, johon tulee luennoitsijoiksi aiheen asiantuntijoita sekä syksyllä turvallisuuspäivä yhteistyössä Noljakan alakoulun koulunyhteistyötoimikunnan kanssa. Asukasyhdistyksellä on käytössä kolme nuotiopaikkaa Noljakan alueella, joita yhdistys kunnostaa tulevan kesän aikana. Yhdistyksen kehittämistavoitteena on parantaa ilmoitteluaan sekä perustaa omat asukasyhdistyksen netti sivut. (Heikkinen 2011b.)

Yhteisten tapahtumien sekä kurssien muodossa yhteistyö on jatkunut Sinkkolassa tiiviinä, vaikka toiminta on muuttunut vuosien saatossa. Yhteisöllisyys ja asukastalon henki ovat voimakkaana mukana suunniteltaessa Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon vuosittaista toimintaa.

1.4 Kotieläinpiha

Kotieläinpiha on avoinna kesäkuukausina, toukokuusta syyskuulle. Sinkkolan kotieläinpiha palvelee lähialueen ja kantakaupungin asukkaita sekä matkailijoita, kouluja ja päiväkoteja. Opastettuja kierroksia järjestetään kotieläinpihan aukioloaikojen puitteissa. Kotieläinpihassa on otettu suunnittelussa huomioon erityisryhmät sekä lapsiperheet, jolloin liikkuminen on mahdollistettu pyörätuoliliuskojen avulla.

Kesällä 2010 kotieläinpihassa oli 25 000 kävijää. Eläimet pihapiirissä sekä navetassa vaihtelevat vuosittain, esimerkiksi kanoja, lampaita, vuohi, hevonen sekä possuja. Vuonna 2010 kotieläinpiha työllisti yhteensä 60 henkilöä, joista nuorisotoimi työllisti 15 nuorta. Nuoret ovat osallistuneet eläinten hoitoon sekä navetan ja aitausten että pihan ylläpitoon. Kotieläinpiha on merkittävä kehittämiskohteena, koska se tarjoaa asukkaille ja turisteille kosketuksen luontoon sekä tarjoaa omalta osaltaan perinnetietoutta ja kulttuurikokemuksia. Kotieläinpiha on tärkeässä roolissa Sinkkolan nuoriso- ja asukastalossa, mikä näkyy esimerkiksi Sinkkolan kehittämissuunnitelmissa ja logossa. Kotieläinpihalla on omat netti sivut, joilla tiedotetaan aukioloajoista sekä tapahtumista. (<http://www.sinkkola.com/>) Tapahtumista ja aukioloajoista tiedotetaan myös paikallislehdissä, -radiossa, maakunnan matkailuinfossa sekä Joensuun kaupungin nettisivustolla.

Yksi kotieläinpihan toimijoista on teatteri Traktori, joka järjestää vuosittain toimintaa kesäteatterin muodossa. Teatterin esitykset ovat toukokuun lopusta elokuuhun saakka ja näytännöt ovat olleet suosiossa lapsiperheiden keskuudessa.

Kotieläin- ja perinnepihan voimassa oleva kehittämissuunnitelma on vuosille 2010 – 2012. Virallinen nimi on kotieläinpiha, tosin kotieläin- ja perinnepiha – nimitystä käytetään rinnalla jonkin verran. Kotieläinpihan varsinainen toiminta alkoi vuonna 2000,

edellisenä kesänä jo kokeiluna ja pienimuotoisena toimintana. Toiminta alkoi hankkeena ja jatkui hankerahoituksen turvin aina vuoteen 2005 saakka. Hankkeiden toiminta-ajatuksena ovat olleet lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen, pyrkimällä saada mahdollisimman moni mukaan ohjattuun toimintaan. Vuoden 2005 jälkeen kotieläinpiha on ollut osa Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon taloussuunnitelmaa. Hankkeiden toiminta-ajatus jatkuu tärkeänä tavoitteena edelleen kotieläinpihan toiminnassa. Ensimmäisenä virallisena toimintakautena kotieläinpihassa oli arviolta 3000 kävijää ja kävijämäärä kaksinkertaistui jo seuraavana kesänä. Kotieläinpihassa on yhteistyössä eri toimijoiden kanssa järjestetty työnäytöksiä, esimerkiksi pistoaidan teko, hevosen kengitys, lampaiden keritseminen sekä kasvivärjäys. Kotieläinpihan eläimet ovat olleet osin 4 h-yhdistyksen omistamia sekä osin yksityisiltä kesäajaksi vuokrattuja. (Sinkkola 2010b.)

Kotieläinpihan toiminnan suunnittelu aloitetaan syyskuussa, jolloin kotieläinpiha on juuri sulkeutunut. Suunnittelu aloitetaan tulevan kesän toiminnasta sekä sovitaan tulevista tapahtumista. Vuoden alkuneljänneksessä sovitaan kesän ohjelmat ja tulevan kesän markkinointi toteutetaan. Vuoden toisella neljänneksellä tarkistetaan olemassa olevat sopimukset, tehdään tarvittaessa uusia sopimuksia sekä rekrytoidaan työntekijät. Eläinten hankinta tehdään myös tässä vaiheessa. Kotieläinpiha avataan toukuussa ja suljetaan elokuun lopussa. (mt.)

Kotieläinpihan sisällöllisen kehittämisen keskeisinä kysymyksinä on, mitä nuorisotyö voi tarjota kotieläin- ja perinnepihatoiminnan kautta lapsille, nuorille ja lapsiperheille. Kotieläinpihalla katsotaan olevan monenlaisia mahdollisuuksia toimia lasten ja nuorten kasvun tukena. Näitä mahdollisuuksia ja toiminnan sisältöjä on tarkasteltu kehittämissuunnitelmassa suhteessa valtakunnalliseen lapsi- ja nuorisopoliittiseen kehittämisohjelmaan. Sinkkolan kotieläinpihan kehittämissuunnitelmassa on korostettu teemoja Lapsi- ja nuorisopoliittisesta kehittämisohjelmasta 2007 - 2011, joiden katsotaan toteutuvan kotieläinpihan perustoiminnassa: (mt.)

- Lapsen ja nuoren oikeus omaan kulttuuriin ja aktiiviseen kansalaisuuteen: Kotona hoidettaville lapsille huolehditaan, että kulttuuri tuodaan kodin läheisyyteen. Tämä edesauttaa luovuuden, ajattelukyvyyn sekä lahjakkuuden kehittymistä.

Lapsia ja nuoria tuetaan sekä kannustetaan omien vahvuuksien ja lahjojen löytämiseen.

Jokaiselle lapselle ja nuorella annetaan mahdollisuus päästä osalliseksi yhteisestä kulttuuriperinnöstä. Annetaan mahdollisuus tutustua taiteeseen sekä kokeilla taiteen ilmaisumuotoja pystyäkseen niiden avulla kehittämään itseään, yhteisöään ja sen kulttuuria.

Lapsia ja nuoria kehitetään ja kannustetaan ottamaan huomioon kulttuuriperintö.

- Luovuuden, ajattelukyvyyn sekä lahjakkuuden kehittäminen:

Lapsi- ja nuorisotoiminnalla on todettu olevan suuri merkitys lapsen ja nuoren kehitykselle. Toiminnoissa tapahtuva nonformaalioppiminen on omaehtoisuuteen liittyvää. Toiminnan tavoitteena on innostaa nuorta oppimaan herättelemällä hänen uteliaisuutta sekä opettamalla kyseenalaistamaan ja etsimään luovia ratkaisuja.

- Kestävän elämäntavan oppiminen:

Perustuslain mukaisesti vastuu ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä, luonnosta ja sen monimuotoisuudesta kuuluu kaikille. Lapsi-, nuoriso- ja lapsiperhetoiminnassa luodaan muiden toimijoiden sekä kodin ohella perusta luonnontuntemiselle, kestävien kulutus- ja toimintatapojen omaksumiselle sekä luontoharrastukselle.

- Ennaltaehkäisevä nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntatoimi:

Toiminnalla tuetaan ja kannustetaan kuntien pitkäjänteistä ja suunnitelmallista kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalveluiden kehittämistä. Kehitetään nuorille suunnattuja matalan kynnyksen ennaltaehkäiseviä harrastus- ja toimintapaikkoja. Tuetaan tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä eri toimijoiden verkostoitumista ja edistetään hyvien käytänteiden jakamista.

- Kansalaisjärjestöjen toimintaedellytysten parantaminen:

Järjestöillä on merkittävä rooli lasten ja nuorten hyvinvoinnin luomisessa. Järjestöt luovat mahdollisuuksia harrastamiseen ja osallistumiseen sekä tarjoavat palveluja lapsille ja nuorille. Tuetaan nuorten omaa järjestäytymistä ja tarjo-

taan monipuolista tukea muun muassa taloudellisesti, tilojen ja välineiden sekä ohjauksen osalta.

Sinkkolan kotieläinpiha on kaikille avoin sekä eri elämäntilanteissa olevat ihmiset voivat saada erilaisia eheyttäviä kokemuksia elämäänsä. (Sinkkola 2010b.)

Nonformaalisena oppimisympäristönä nuorisotoimi tarjoaa nuorelle kotieläinpihan muodossa mahdollisuuden monipuoliseen oppimiseen. Toimintaympäristönä kotieläinpiha on ainutlaatuinen ympäristöineen sekä nuoren monipuolisten taitojen kehittämisen mahdollistaja. Toiminnassa yhdistyvät luontevasti niin pedagogisuus kuin tavoitteellisuus, suunnitelmallisuus ja sosiaalisuus. Nuori kohtaa kotieläinpihassa erikäisiä ja eri taustaisia ihmisiä, jolloin toisen huomioonottaminen ja hyväksyminen laajenevat kattamaan koko elämänkaaren. Kotieläinpihan pysyvyys ja jatkuvuus mahdollistavat pitkäkestoisen kokemuksellisuuden. Kotieläinpihan kautta nuorelle tulevat luontevasti luonnon merkitys ja sen tärkeys läheiseksi ja tutuksi.

Kotieläinpiha tarjoaa nuorelle kokemuksia ja toimintaa elämänläheisesti. Nuori saa omakohtaisia ja konkreettisia kohtaamisia eläinten kanssa. Näiden kokemusten kautta nuoren tietous omasta itsestä vahvistuu niin itsetunto kuin onnistumisen tunnekin. Toimiessa ja työskennellessä eläinten kanssa nuoren vastuullisuus ja oma-aloitteisuus vahvistuvat. Eläimet ovat itsessään luontaisesti innostajia ja positiivisten tunteiden herättelijöitä. Nuoren on helppo kohdata eläin omana persoonanaan ilman tunnetta, että tarvitsee olla jotain muuta kuin on. Kulttuurinen tausta ja ”alkulähde” tulevat osaksi nuoren arkea. Tietous omasta taustasta kehittää luovuutta sekä oman arvontunnetta.

Oppimisympäristönä kotieläinpiha on jatkuvana kehittämiskohteena kannattava, niin sisällöllisen ja toiminnallisen kehittämisen kuin nuorten työllistämisen kannalta. Perinteiden ja kulttuurin esillä oleminen tarjoaa luontevan tutustumisen suomalaiseen kulttuuriin ja historiaan niin maahanmuuttajille kuin jokaisella kävijällä.

2 NÄKÖKULMIA NUORISOTYÖHÖN

Tässä luvussa avaan ja tarkastelen oppimisen eri muotoja, kasvatuksellista nuorisotyötä, nonformaalista oppimisympäristöä sekä sosiokulttuurista innostamista.

Juha Nieminen (2007) on artikkelissaan Vastavoiman hahmo avannut nuorisotyön tehtävät ja nonformaaliset oppimisympäristöt. Tämän pohjalta olen lähtenyt pohtimaan ja tutkimaan miten nonformaaliset oppimisympäristöt näyttäytyvät nuorelle Sinkolan nuorisotalon toiminnassa sekä mitkä ovat sen taustavaikuttajat. Olen valinnut tarkastelulleni pedagogisen näkökulman nuorisotyöhön sekä nuorisotyön oppimisympäristöön.

Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa yhteiskunnallisen ja kulttuurisen ympäristön kanssa, yksilö oppii osallistumalla yhteisölliseen toimintaan. Sosiokulttuurisen lähestymistavan mukaan oppija on aktiivinen osallistuja, joka vaikuttaa oppimiseensa omalla toiminnallaan. Oppimisen avulla yksilö sopeutuu ympäristönsä haasteisiin ja ratkaisee itse ongelmansa. Oppimisen ydin tulee esille, kun yksilö muokkaa käsityksiään pohtimalla toimintaansa ja toimintansa menestymistä. (Puolimatka 2002, 93 – 94.)

Kasvatuksen yksi osa on opetus, opetettaessa myös samalla kasvatetaan. Kasvatus ja opetus ymmärretään toiminnaksi, jossa tietoisesti pyritään ennalta asetettuihin tavoitteisiin. Kasvatus ei kuitenkaan ole aina tietoista toimintaa vaan se voi olla tahatonta. Oppimisessa on kysymys ajattelun ja toiminnan pysyvistä muutoksista, jolla pyritään pääsemään ennalta asetettuun päämäärään. Kasvatuksessa on kyse yksilön ohjaamisesta kohti ihmisyyden ihannetta. (JAMK 2011.) Ihmisyyden ihanteen voisi tulkita tässä yhteydessä humanistisen ihmiskäsityksen mukaan. Humanistisessa ihmiskäsityksessä ihminen on itseohjautuva, vapaa ja toimii tavoitteellisesti, luottaen omiin mahdollisuuksiinsa. (virtuaali- AMK 2011).

Kasvatuksen tavoitteena on kasvattaa sosiaalisia ihmisiä yhteiskuntaan, ottaen huomioon jokaisen kasvajan yksilöllisyys. Kasvatuksen erityiseksi päämääräksi voidaan katsoa tavoitteen olevan kasvaminen sosiaalisesti yksilöksi. (JAMK 2011.) Tulen

käyttämään käsitettä kasvatus, koska se kuvaa mielestäni parhaiten toimintaa nuorisotyössä ja on mielestäni yleisellä tasolla paremmin sovellettavissa nuorisotyön toimintakenttään. Kasvatuksen ja oppimisen määritelmät olen ottanut Jyväskylän ammattikorkeakoulun verkkosivustolta kasvatus, opetus ja oppiminen, koska siellä mielestäni asia on määritelty tiivistetysti.

Kasvatusprosessissa kasvatettavien kyvyllä toimia ja käyttää vastavaltaa sekä jopa ironisoida kasvattajan tavoitteita on aina vaikutusta. Kasvattaja kriittisenä kasvattajana ei toimi kasvatettavan puolesta, vaan hän toimii innostajana ja kasvatettavan kanssa yhdessä. Eettisenä ehtona kasvatuksessa on ihmisen arvokkuuden, vastuun ja toimijuuden tunnistaminen. (Tomperi, Vuorikoski & Kiilakoski 2005,13.)

Kasvatuksen tehtävä on persoonallisuuden kehitys myönteiseen suuntaan, jolloin siihen sisältyy ajatus siitä miten ja millainen asioiden ja ihmisten tulisi olla. Kasvatuksen pohjalla on käsitys kypsästä ihmisyydestä sekä siihen tähtäävästä persoonallisuuden rakentumisesta. (mt, 128 – 129.)

2.1 Nonformaali-, informaali- ja formaalioppiminen

Nonformaalinen, informaalinen sekä formaalinen oppiminen tapahtuu määritelmien mukaan eri toimintaympäristöissä. Nonformaalisen oppimisen ollessa määritelmien mukaan epävirallista ja tapahtuvan epävirallisissa oppimisympäristöissä, sitä voi kuitenkin tapahtua virallisiksi määritellyissä oppimisympäristöissä, esimerkiksi koululaitoksissa formaalisen oppimisen rinnalla.

Nonformaali oppiminen on määritelty Euroopan komissiossa epäviralliseksi oppimiseksi. Tätä oppimisen mahdollisuutta eivät yleensä tarjoa yleissivistävät tai ammatilliset oppilaitokset eikä siitä ole yleensä tarjolla todistusta. Epävirallinen oppiminen on oppimistavoitteiden, oppimiseen saatavan tuen tai oppimiseen käytetyn ajan osalta järjestelmällistä. Oppijan näkökulmasta epävirallinen oppiminen on tarkoituksellista. (Euroopan komissio 2001.)

Nonformaalisen oppimisen ovat avanneet Euroopan nuorisofoorumin määritelmän mukaan artikkelissaan Kauppila ja Ruotsalainen kuuluvaksi formaalin ja informaalisen oppimisen välimaastoon. Nonformaali oppiminen määritellään tapahtuvaksi virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuoliseksi, esimerkiksi järjestöissä ja harrastusryhmissä tapahtuvaksi oppimiseksi. Oppiminen on organisoitu prosessi sisältäen kasvatukselliset tavoitteet. Oppimisen katsotaan perustuvan vapaaehtoisuuteen sekä tukevan aktiivisen kansalaisuuden ja elämäntaidon opettelua. Yksittäisen oppijan tarpeet ovat lähtökohtana nonformaalisessa oppimisessa. Oppiminen pitää sisällään niin yhteisöllistä kuin yksityistä oppimista sekä perustuu kokemukseen ja toimintaan. (Kauppila & Ruotsalainen 2007,467.)

Nonformaaliselle oppiminen antaa valmiudet ja pohjatiedot formaalinen oppiminen. Nonformaalinen oppiminen tapahtuu koulutusjärjestelmän ulkopuolella, se on siis epävirallista oppimista eikä sidoksissa koulutusjärjestelmään. Se ei johda yleensä tutkintoon tai päästötodistukseen ja oppiminen on vapaaehtoista ja omaehtoista. Nonformaalista oppimista voi tapahtua esimerkiksi kansalaisopistoissa, betonivalu- ja korukursseilla. (Harju 2005, 51.)

Nonformaalinen kasvatusta on tavoitetietoista kasvatusta, joka sijoittuu formaalikasvatuksen ulkopuolelle. Kasvatusta on tietoista ja tavoitteellista pedagogista vuorovaikutusta, jota voi toteuttaa esimerkiksi koulujen kerhoissa ja nuorisotaloilla. (Nieminen 2010, 49.)

Nonformaalisella oppimisella / kasvatuksella tarkoitetaan tavoitetietoista kasvatusta formaalisen kasvatuksen ulkopuolella. Nonformaalikasvatusta ei sisälly koulujärjestelmään, mutta se on kuitenkin tavoitteellista ja tietoista pedagogista vuorovaikutusta. (Hannus 2011.)

Informaalinen oppiminen on Euroopan komissiossa määritelty arkioppimiseksi. Oppiminen katsotaan tapahtuvaksi päivittäiseen perheeseen, työhön tai vapaa-aikaan liittyvissä toiminnoissa. Arkioppiminen oppimistavoitteiden, oppimiseen käytetyn ajan tai oppimiseen saatavan tuen osalta ei ole järjestelmällistä. Arkioppimisesta ei yleensä saa todistusta. Arkioppiminen on usein tahatonta tai sattumanvaraista, mutta voi olla tarkoituksellista. (Euroopan komissio 2001.)

Informaalinen oppiminen perustuu ihmisen omaan tavoitteeseen, aloitteeseen sekä aktiivisuuteen. Informaalinen kasvatus/oppiminen on tavoitteellista opiskelua, tietojen ja taitojen sekä kokemusten tarkoituksellista hankintaa. Informaalista oppimista/kasvatusta voi tapahtua niin formaaliseen kuin nonformaaliseen oppimiseen liittyen. (Hannus 2011.)

Informaalinen oppiminen tapahtuu niin sanotusti arkioppimisena. Oppiminen tapahtuu arjen toimintojen keskellä, tahattomasta tai tarkoituksellisesti. Informaali oppiminen on osa nonformaalia oppimista. Informaali kasvatukseen kuuluu kaikki yksilön eliniän kestävät prosessit, joiden avulla omaksutaan tietoja, taitoja, mielipiteitä, arvoja ja asenteita. (Harju 2005, 51–52.)

Informaalisen oppimisen näkökulma siirretään yksilön tai ryhmän oppimisprosessiin. Oppiminen on ihmisen omaa tavoitteellista tietojen hankkimista, joka auttaa yksilöä suuntautumaan tulevaan toimintaansa. Oppiminen perustuu yksilön tai ryhmän tavoitteeseen, tahtoon, aloitteellisuuteen sekä aktiivisuuteen. (Nieminen 2010, 49 – 50.)

Informaalisella kasvatuksella eli epävirallisella kasvatuksella tarkoitetaan kasvatustieteessä kasvatusta, joka tapahtuu koulujärjestelmän ulkopuolella. Tavoitteita ei ole virallisesti säädetty eikä toimintaa järjestetään sellaisissa paikoissa ja järjestelmissä, jotka eivät ole syntyneet toteuttamaan kasvatus- ja opetustehtäviä. Tällä kasvatuksella usein tarkoitetaan eliniän kestäviä prosesseja. Informaali kasvatuksen piirissä opitaan kokemusten ja työn avulla. Kasvu ympäristönä voivat olla perhe, ystävät, työelämä sekä vertaisryhmät. (Hirsjärvi & Huttunen 1995, 19–20.)

Formaalisen oppimisen on Euroopan komissio määritellyt viralliseksi oppimiseksi. Oppiminen katsotaan tapahtuvaksi tavallisimmin yleissivistävissä tai ammatillisissa oppilaitoksissa. Oppiminen on oppimistavoitteiden, oppimiseen käytetyn ajan tai oppimiseen saadun tuen osalta järjestelmällistä sekä oppimisesta saa todistuksen. Oppijan näkökulmasta virallinen oppiminen on tarkoituksenmukaista. (Euroopan komissio 2001.)

Formaalisella oppimisella tarkoitetaan muodollista oppimista, joka tapahtuu organisoitussa ja strukturoitussa kontekstissa, hierarkkisesti rakentuvassa järjestelmässä. Oppiminen on viranomaisten normittamaa ja tähtää päästötodistuksiin ja tutkintoihin. Formaalin kasvatusta aloitetaan jo päivähoitossa ja se jatkuu ammatilliseen koulutukseen saakka. (Harju 2005, 50.)

Formaalisella kasvatuksella tarkoitetaan rakenteellisesti, hierarkkisesti sekä systemaattisesti organisoitua kasvatusta. Se on tavoitetietoista kasvatusta, joka etenee tasojen mukaisesti siten, että aiemmat opit mahdollistavat seuraavat oppimiset. Kasvatukselle on ominaista opinnoista saatavat todistukset. Formaalikasvatusta on perinteisesti opettaja- ja kouluttajakeskeistä toimintaa. (Nieminen 2010,49.)

Formaalin kasvatusta/oppiminen on muodollista oppimista, jota virallisesti yhteiskunnassa järjestetään koulutuksen ja opetuksen piirissä. (Hannus 2011.)

Formaalilla kasvatuksella tarkoitetaan kasvatustieteessä järjestelmää, jonka piirissä opetus ja kasvatusta järjestetään virallisesti yhteiskunnassa. Toiminnan tavoitteet ovat virallisesti määritellyt ja kirjalliset opetussuunnitelmiin. (Hirsjärvi & Huttunen 1995,19.)

Nonformaalin ja informaalin oppimisen välinen ero on määritelmien mukaan pieni ja se menee osittain päällekkäin, jolloin sama asia voidaan määritellä kahdella tavalla. Nonformaaliseen oppimiseen määritelmien mukaan kuuluu tavoitteellisuus oppijan taholta. Nuorisotalotoiminnassa nuori ei kuitenkaan välttämättä tule mukaan toimintaan tarkoituksenaan oppia. Nuorisotalotoiminta on kuitenkin toimintana nonformaalista oppimista, koska siinä on mukana pedagogisuus, tavoitteellisuus ja suunnitelmallisuus. Nuoren oppiminen voi tapahtua myös joko yleisesti oppimiseksi mielletyn oppimisen, formaalin, kautta tai arkioppimisena, informaalisena oppimisena. Toiminnassa tämä tulee esille esimerkiksi uusien kädentaitojen oppimisen tai yhdessä toimimisen, esimerkiksi leipomisen, myötä. Nuorisotyö voi sisältää määritelmien mukaan kaikkea oppimista. Formaalioppimisen kriteeri ei tosin täyty oppimisesta saadun todistuksen osalta eikä toiminta ole kouluttajakeskeistä toimintaa.

2.2 Kasvatuksellinen nuorisotyö

Nuorisolaissa painotetaan nuorten elinolojen parantamista. Laissa katsotaan kunnan menestystekijöihin kuuluvan nuorten turvallinen kasvuympäristö, koulutus, terveys, virikkeelliset harrastusmahdollisuudet sekä viihtyminen. Nuorten kasvatuksellinen ohjaus on nuorisolaissa määritelty kuuluvaksi kunnan nuorisotyöhön ja – politiikkaan. Nuorisolain tarkoituksena on nuoren kasvun ja itsenäisyyden tukeminen, aktiivisen kansalaisuuden edistäminen ja sosiaalinen vahvistaminen. (Nuorisolaki 2006).

Nuoruuden määritelmänä voidaan pitää ikäkauden sijoittumista lapsuuden ja aikuisuuden väliin. Nuoruus on siirtymävaihe lapsuudesta aikuisuuteen, joka on kypsymisen prosessi ihmisen biologiassa, psyykkisessä sekä sosiaalisessa kehittämisessä. Nuorisokasvatuksen asiantuntijuus perustuu sosiologiseen ja filosofiseen tietoon yhteiskunnasta ja sen arvoperustasta sekä kasvatustieteiden ja psykologiantieteiden näkemuksiin yksilön tavoiteltavasta kehityksestä. (Nivala & Saastamoinen 2010, 9 -10.)

Nuorisotyötä ja nuorisokasvatusta tulisi tulkita teoreettisesti kasvatusteorian pohjalta eli pedagogisesti, korostaen toiminnan kasvatuksellista luonnetta. Nuorisokasvatuksen teoria muodostuu näin yleisen kasvatusteorian soveltamiseksi erityisesti nuorten parissa tapahtuvaan kasvatustoimintaan sopivaksi. Nuorisokasvatuksen teoria tulkitsee ja käsittelee nuoruusikään ja nuorten kehitykseen liittyviä kysymyksiä kasvatustoiminnan kannalta. (Hämäläinen 2010, 170.)

Käytännön kasvatustoiminta, jonka tarkoituksena on tukea sekä ohjata nuoren kasvua ja oppimista voidaan katsoa olevan nuorisokasvatusta. Käytännön nuorisokasvatusta toteutetaan nuoren kasvatusympäristöissä, esimerkkinä peruskoulu, toisen asteen koulutus, nuorisotyö sekä tärkeimpinä perhe ja koti. Kasvatuksellisuus on nuorisotyön ydin, tarkoituksena on vaikuttaa nuoren arvoihin, ymmärrykseen, tietoihin ja taitoihin sekä tulevaan toimintaan. Nuorisotyön määritelmänä voidaan pitää nuoren tarpeisiin ja vapaaehtoiseen osallistumiseen perustuvaksi yhteisölliseksi ja ohjatuksi toiminnaksi. Nuorisotyön tehtävänä on auttaa nuoria liittymään yhteiskuntaan sekä tarjota oppimismahdollisuuksia persoonallisuuden, kulttuurin ja yhteiskunnan kehittämiseksi. (Nieminen 2010, 31,51.)

Nuorisokasvatuksen kaksi perusmuotoa ovat nuoren yksilöllinen kohtaaminen sekä työskentely nuorisoryhmän kanssa. Tämän lisäksi epäsuora kasvatustapa tulee esille kasvatuksellisessa tarkoituksessa tapahtuvassa yhteisöllisyydessä, yhteiskunnallisessa ja kulttuurisessa vaikuttamisessa. Ensisijaisesti kasvatustapa välitöntä vuorovaikutusta. Tähän liittyy myös usein kasvuolosuhteiden vaikuttamista sekä muuta toimintaa, joka tähtää inhimillisen kasvun ulkoisten esteiden poistamiseen. Nuorisokasvatuksen teoria käsittelee niin yksilön kohtaamista kuin ryhmän ja yhteisön kasvatuksellista merkitystä ja käyttöä. (Hämäläinen 2010, 174,176.)

Kasvatustapa voidaan katsoa pelkistetyksi olevan kahden ihmisen välistä vuorovaikutusta. Kasvatustapa on lisäksi käytännöllistä sekä tavoitteellista toimintaa. Tavoitteellisuus tulee esille kasvattajan kasvatustahtona sekä siinä, että kasvatuksellinen suunta on kasvattajasta kasvatettavaan. Kasvatustapassa kasvattajalla on omassa toiminnassaan mukana periaatteet ja suuntaviivat, jotka ohjaavat toimintaa. Hyvä kasvatustapa pohjautuu molemmin puoleiseen luottamukseen ja kunnioittamiseen. Kasvatustapan tehtävänä on synnyttää kasvatettavassa kyky luoda elämän päämääriä kuin myös kyky uskoa niihin. (Hirsjärvi & Huttunen 1995,34–35,46,48.)

Nuorisotyö on perinteisesti ollut monihaaraista ja vapaaehtois- ja vertaisryhmätoimintaan perustuvaa. Ohjausta koskeva tieto on ollut hajanaista ja tekijöiden hiljaista tietoa. Ammatillisuuden voimistuminen ja moniammatillisen yhteistyön myötä ohjaukseen on etsitty yhteyksiä yleisiin ohjauksikäsitteisiin ja teorioihin. Ohjaus on ollut iso osa nuorisotyötä, siitä huolimatta toimialalta puuttuvat yleisesti tunnustetut ohjaustoiminnan näkemykset oletuksista, tuloksista, periaatteista ja menetelmistä. Nuorisotyöhön liitettyjen teorioiden avulla on luotu pedagogiikkaa ja ohjausteoriaa, jotka painottavat nuoren osallisuutta, aktiivista roolia ja toiminnallisia menetelmiä sekä ohjaajan ja ohjattavan dialogista suhdetta. (Korhonen & Nieminen 2010, 5 – 6.)

Nuorisokasvatuksellisessa ajattelussa voi katsoa olevan osa persoonakeskeisen kasvatustapan teoriaa. Leena Kurki (1991) kirjoittaa persoonakeskeisestä kasvatustapasta, jonka kasvatustapaajattelussa persoona on yksilöä tärkeämpi. Persoona käsitteenä ei sisällä pelkästään yksilölle ominaisia piirteitä, vaan myös avoimuuden kaikelle ympäröivälle sekä erityisesti toisille ihmisille. Kasvatustapaajattelun lähtökohtana ovat ihmisen mahdollisuudet ohjelmoida ja toteuttaa omaa olemassaoloaan, omaa elämänsuunni-

telmaa. Ajattelussa korostuu yksilöllinen oppiminen ja sosiaalisen kyvyn kehittyminen. Toteuttajana on varsinaisesti kasvatettava itse, jolloin persoonakeskeisen kasvatuksen pedagogiikka on pohjimmiltaan olemassa ihmisen omassa olemuksessa. Ihminen, persoona, on kokonaisuus joka muodostuu historiasta, kulttuurista, sosiaalisuudesta, ruumiista ja henkisydestä.

Persoonakeskeisessä kasvatuksessa (Kurki 1991) periaatteena ovat:

- tavoitteena saada suurempi oman itsensä ja oman kohtalon hallinta
- ihmisen on saatava vapaana olentona persoonalliseen kasvuunsa mahdollisimman paljon ja laajoja valinnan mahdollisuuksia. Kasvattajan tehtävänä on luoda oppimisympäristö, jossa voi oppia valitsemaan parhaat välineet persoonalliseen toimintaan ja henkiseen kasvuun
- persoona on luova, ainutlaatuinen ja aktiivinen, jolloin kasvattajan tulee olla tukemassa ja auttamassa luovuuden prosessin eri vaiheissa
- persoona on avoin toisille ihmisille, jolloin kasvattajan tehtävänä on luoda ilmapiiri, joka auttaa avoimuuden ja kommunikaation, vuorovaikutuksen kehittämisessä. Kasvattaja voi tukea tätä esimerkiksi järjestämällä ryhmätöitä sekä antamalla kasvajan ottaa vastuuta yhteisöstä
- kasvattajan tulee luoda ilmapiiri, jossa on mahdollista kehittää vuorovaikutustaitoja, luovuutta, omaa ajattelua sekä ”omaa itseään kokonaisuudessa”, yliaistillisuutta.

Persoonakeskeisessä kasvatuksessa nähdään yksilö arvokkaana inhimillisenä persoonana. Pedagogisilla toiminnoilla toiminnot tulee suunnata niin, että ne herättelevät persoonallisuutta, jotta persoonallinen kasvu pääsee tapahtumaan. Persoonakeskeisen kasvatuksen tavoitteena on antaa persoonalle mahdollisuus toteuttaa ja muotoilla omaa elämänprojektiaan. Kasvatuksessa on tärkeää, että kasvattaja antaa vastuuta ja vaatii vastuullisuutta sekä antaa luottamusta sen mukaan mihin kasvatettava ikänsä perusteella kykenee. Persoonakeskeinen kasvatus on kasvatus, jossa sitou-

dutaan katsomaan kasvatusta prosessina, joka tukee kasvatettavaa kykenemään sitoutumiseen. Kasvatus auttaa kasvajaa löytämään oman kutsumuksen, toteuttamaan historiallista tehtävää sekä antamaan sille persoonallisen suunnan. Persoonaksi kasvaminen ja persoonana eläminen tarkoittaa valintojen tekemistä, niihin sitoutumista ja niiden mukaisesti toimimista. Yksi ihmisen kasvun keskeisistä tavoitteista on omien kutsumusten, tavoitteiden eteen toimiminen. Kasvattajan tehtävänä on tukea ja inspiroida nuorta kehittymään tämän mukaisesti. (Kurki 1991).

Persoonakeskeisen kasvatuksen näen osana nuorisokasvatusta, koska valmiita vastauksia ja suuntaviivoja ei pyritä nuorelle antamaan. Tavoitteena toiminnassa on, että nuori itse pyrkii löytämään ohjauksen ja tuen avulla omien arvojen sekä ajatusten kautta eteenpäin vievän toimintamallin. Vastuun antamisella ja nuorelta vastuunkantamisen odotuksilla pyritään tukemaan nuoren omaa elämönhallintataitoa ja sitä kautta sitoutumista sopimuksiin ja tavoitteisiin. Ohjaajan roolin merkitys mahdollistajana sekä positiivisen ja luottamuksellisen ilmapiirin luojana ryhmässä, vahvistaa vuorovaikutuksen syntymistä niin nuoren ja aikuisen kuin vertaisten kesken. Tähän voidaan päästä kasvatuksellisen, vuorovaikutuksellisen ja tavoitteellisen toiminnan kautta.

Juha Nieminen, 2007, jaottelee kasvatuksellisen nuorisotyön tehtävät neljään eri yleiseen funktioon eli tehtävään. Nuorisotyön kasvatukselliset funktiot ovat sosialisatio-, personalisatio-, kompensatio – sekä resursointi- ja allokontifunktiot. Funktio- ja tehtävä -käsitteiden välinen ero tulee siitä, että funktio-käsitettä käytetään, kun tehtävä ei ole riippuvainen yksittäisen organisaation pyrkimyksistä sekä on riippumaton yksittäisen toimijan tietoisuudesta. (Nieminen 2007, 23.)

Sosialisaatiofunktion tehtävänä on nuoren liittäminen yhteiskunnan, kulttuurin ja lähiyhteisön jäseneksi. Tämä tarkoittaa ympäröivässä kulttuurissa ja yhteiskunnassa hyväksi todettujen roolien, käyttäytymistapojen, arvojen ja toimintamallien siirtämistä seuraavalle sukupolvelle. Ajan myötä ovat perinteiset arvot muuttaneet muotoaan, mutta edelleen pidetään tärkeänä toisen kunnioittamista sekä rehellisyyttä. Sosialisatio tulee nähdä sellaisena, että siihen sisältyy myös tarvittavien arvojen, asenteiden, taitojen ja tietojen välittämistä, jotka mahdollistavat nuoren osallistumisen yhteis-

sön ja yhteiskunnan kehittämiseen ja uudistamiseen. Sosialisatian tehtävän on siis sosiaalistaa nuoria. (Nieminen 2007,23–24.)

Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon sijainnin voi katsoa tukevan nuoren liittymistä lähiyhteisöön. Sijainti on keskellä asuinalueetta, josta pääsääntöisesti nuoret tulevat. Nolljakan asuinalueella sijaitsevat Sinkkolan lisäksi ev.lut. kirkko, päiväkotaja sekä alakoulu, jotka mahdollistavat nuoren liittymisen lähiyhteisöön syntymästään saakka. Sinkkolassa toimii kesäisin teatteriryhmä, jonka kautta nuorilla on mahdollisuus päästä osallisiksi kulttuurista. Nuorisotoimen järjestämät kulttuuritoiminnot yhdessä alueella toimivien järjestöjen kanssa tukevat nuoren sitoutumista kulttuurisesti. Nuorisotoimi tukee omalla toiminnallaan nuoren liittymistä yhteiskunnan jäseneksi. Nuoren on mahdollista oman osallisuuden ja osallistumisen kautta vaikuttaa niin kunnan, lähiyhteisön kuin nuorisotoimen toimintaan ja sen kehittämiseen. Sinkkolan miljöö ja tilan ”henki” edesauttavat voimakkaasti perinnetietouden siirtymistä seuraavalle sukupolvelle. Entisajan tunnelmaan nuoret pääsevät osalliseksi niin sisutuksen kuin ulkoisten puitteiden avulla. Puitteet edesauttavat ja luovat luontevan mahdollisuuden keskusteluihin arvoista, rooleista sekä toimintamallien mahdollisista muutoksista yhteiskunnassa. Aikuisten läsnäolon ja yhdessä toimimisen kautta nuorelle välittyvät mallit ja arvot arvostamisesta sekä nuori saa eväät oman sosiaalisuuden kasvamiseen.

Personalisaatiotehtävällä tarkoitetaan nuoren kehittymisen tukemista omaksi itsekseen. Nuorta ohjataan kehittymään itsenäiseksi sekä omat tarpeet ja pyrkimykset tuntevaksi yksilöksi. Tämän tehtävän toteutuminen, edellyttää nuorisotyöltä toiminnassa mukana olevan nuoren yksilöllisyyden, omaleimaisuuden ja ainutlaatuisuuden tunnistamista, tukemista sekä tunnustamista. Nuorisotyö pystyy tarjoamaan positiivisia tilaisuuksia nuoren kasvulle, innostaville oppimiskokemuksille sekä kehittämään jokaisessa nuoressa olevia henkilökohtaisia mahdollisuuksia. Nuorisotyössä nuoret ovat mukana toiminnassa vapaaehtoisesti, jolloin lähtökohdaltaan siihen sisältyy nuoren tarpeiden kuuleminen ja kunnioitus. Nuorisotyön toiminnassa nuoren on mahdollista hakeutua itseään kiinnostaviin toimintoihin. Toimintaan osallistumalla nuoren on mahdollista rakentaa myönteistä minäkuvaa omia taitoja kehittäen. (Nieminen 2007, 24–25.)

Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon toiminnassa kannustetaan nuorta kehittämään oma-aloitteisuuttaan sekä omaa ajatteluaan vastuullisuuden ja arkisten toimintojen kautta. Jokainen nuori on vastuullinen omasta toiminnasta sekä myös velvollinen ottamaan toiset kunnioittavasti huomioon. Arjessa tuetaan nuoren itsetuntoa ja vuorovaikutustaitoja erilaisten toimintojen ja keskustelujen avulla niin vertaisryhmien kuin aikuisten kanssa. Nuorelle annetaan positiivisten kokemusten, kohtaamisien ja tilanteiden kautta onnistumisen kokemuksia sekä myös mahdollisuuksia kokea ja käsitellä pettymyksen tunteita. Tavoitteena on ottaa nuori huomioon ja tukea häntä omana persoonana ja ainutlaatuisena ihmisenä. Nuoren on mahdollista omien kiinnostuksen kohteiden ja mielenkiinnon mukaan osallistua sekä suunnitella toiminnan sisältöä. Toiminnan kautta nuorta tuetaan ymmärtämään oma persoonallisuus, ainutlaatuisuus sekä koskemattomuus. Toimintaa järjestetään tarpeiden mukaisesti pienryhmätoimintana. Pienryhmä kootaan ja toiminnan tavoitteet määräytyvät nuoren ja/tai ryhmän yksilöllisen tarpeen mukaan. Pienryhmän kokoamisen tarve voi olla huolilähtöistä tai se voi olla nuorista itsestään lähtevää. Nuorten omista tarpeista lähtevät ryhmät voivat olla joko nuorten itse toteutettavia tai aikuinen voi olla niissä mukana.

Kompensaatiotehtävä pitää sisällään nuoren sosialisatiossa ja personalisatiossa esille tulleiden puutteiden ja vaikeuksien korjaamisen sekä tasoittamisen. Nuorisotyöllä ohjataan ja autetaan nuorta, jolla on ongelmia oman persoonallisen mahdollisuuden toteuttamisessa tai yhteiskuntaan liittymisessä. Nuorisotyöllä voidaan korjata nuoren tasa-arvoon, yhdenvertaisuuteen ja henkilökohtaisen elämänhallintaan liittyviä ongelmia. Toiminta nuorisotyössä voidaan kohdentaa heikommassa asemassa oleviin ja erityisryhmien nuoriin. Nuorisotyössä tehdään erityisnuorisotyötä resurssien ja taitojen puitteissa. Erityisnuori, joka tarvitsee sellaista tukea ja ohjausta, jota nuorisotyö ei voi tarjota, työtä voidaan tehdä yhdessä muiden tahojen kanssa. Yhteistyötahoina korvaavassa työssä ovat esimerkiksi lastensuojelu, päihdehuolto ja nuorisopsykiatria. (Nieminen 2007, 25.)

Nuori, jolla on erityistarpeita, joihin ei pystytä avoimella nuorisotoimen toiminnalla vastaamaan, pyritään ohjaamaan erityisnuorityöntekijän pienryhmätoimintaan tai tarvittaessa etsivän nuorisotyöntekijän luokse. Jos nuoren tarpeet vaativat yhteistyötahojen tukea, nuoren kanssa keskustellaan ja hänet ohjataan yhteistyötahojen piiriin. Nuoriso-ohjaajat tekevät yhteistyötä säännöllisesti laajennetussa oppilashuoltoryh-

mässä johon kuuluvat edustajat koulusta, sosiaalitoimesta ja nuorisotoimesta sekä tarvittaessa pelkästään esimerkiksi koulun tai perhetyöntekijöiden kanssa. Yhteistyötä tehdään säännöllisesti lisäksi lähiötiimissä. Lähiötiimiin kuuluvat edustajat alueen nuorisotoimesta (nuoriso-ohjaaja), ev.lut.seurakunnan varhaisnuorisotyöstä, alakoulusta ja perhetyöstä. Lähiötiimi kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa.

Resursointi- ja allokointitehtävät nuorisotyössä tulevat esille yhteiskunnan nuorille osoittamiin voimavaroihin eli resursseihin ja niiden suuntaamiseen eli allokointiin vaikuttaminen. Tätä tehtävää on pyritty toteuttamaan nuorisopolitiikan avulla. Nuorisopolitiikan avulla pyritään vaikuttamaan, millä tavalla nuoret huomioidaan yhteiskuntapoliittisessa päätöksenteossa, resurssien jaossa ja niiden ohjautumisessa eri elämäntilanteille. Elämäntilanteilla tarkoitetaan tässä yhteydessä esimerkiksi koulutusta, asumista sekä työelämää. (Nieminen 2007, 25 -26.)

Kasvatuksellinen nuorisotyö siis toteuttaa sosialisatio-, personalisatio- ja osittain kompensatiotehtävää. Nuorisopolitiikka puolestaan toteuttaa resursointi- ja allokointitehtävää. Nuorisotyölle on ollut ominaista läpi historian sosialisatio- ja personalisatiotehtävät. Nuorisotyö on ammatillistunut kompensatiotehtävän toteuttamisen yhteydessä. Tähän on vaikuttanut se, että osa nuorista on ajautunut ongelmiin, jotka vaativat sitoutumista sekä ammatillista osaamista mitä ei välttämättä ole vapaaehtoistyössä. (Nieminen 2007, 26.)

Nuorisotyön tarkoituksena on vaikuttaa nuorten ymmärrykseen, arvoihin, taitoihin, toimintaan ja tietoihin. Näihin pyritään vaikuttamaan sosialisatio-, personalisatio- ja kompensatiotehtävien avulla. Vaikutuksen tavoitteena on saada pysyvä muutos, ulkoisesti välittömästi tapahtuvan oppimisen tai sisäisesti vähitellen tapahtuvan kasvun tuloksena. Nuorisotyön toimintaan osallistumalla oppiminen voi olla niin elämän mielekkyyden löytämistä kuin kädentaitojen oppimistakin. (Nieminen 2007, 28.)

Nuorisotyötä voidaan määritellä ohjatuksi ja yhteisölliseksi toiminnaksi, joka vastaa nuorten tarpeisiin ja perustuu vapaaehtoiseen osallistumiseen. Nuorisotyön tehtävänä on auttaa nuoria liittymään yhteiskuntaan ja tarjota nuorille oppimismahdollisuuksia persoonallisuuden, kulttuurin ja yhteiskunnan kehittämiseksi. Nuorta ei arvosteta hänen yksilöllisen suorituksen tai henkilökohtaisten ominaisuuksien perusteella, vaan

nuori on arvokas omine ajatuksineen, kiinnostuksineen, ominaisuuksineen ja tunteineen. Nuorisotyössä nuori nähdään nuorena ihmisenä. (Nieminen 2007, 38–39.)

2.3 Nuorisotyön oppimisympäristö

Toimintaympäristöt nuorisotyössä voidaan nähdä oppimisympäristöinä, joissa nuoria motivoidaan, innostetaan ja autetaan oppimaan omista kokemuksista sekä tärkeinä pitämistään asioista nuorisotyöntekijän ja vapaaehtoisten ohjaajien toimesta. Nuorisotyön oppimisympäristöille on ominaista ja luonteenomaista nonformaalinen eli epämuodollinen luonne. Nuorisotyössä nonformaalinen luonne kasvatustyössä näytetään ihmiskeskeisenä ihmisen sisäiseen motivaatioon perustuvan toimintana. Nonformaalinen kasvatustyö nuorisotyössä on suuntautunut käytäntöön ja on vapaaehtoisuuteen perustuvaa toimintaa. Toiminta on kuitenkin tietoista, tavoitteellista sekä ohjattua. (Nieminen 2007, 28.)

Oppimisympäristössä toimintakulttuurin ilmapiiri vaikuttaa mahdollisuuteen oppia. Oppimisympäristö, joka on riittävän turvallinen mahdollistaa riskien ottamisen, oman ja toisten ajattelun kyseenalaistamisen ja herättää kysymään vaikeitakin kysymyksiä ja pohdintoja. Kyseenalaistamisen kulttuurin luominen vaatii onnistuakseen turvallisen, ihmettelyn sallivan ja siihen pyrkivän ilmapiirin. Tämä voidaan mahdollistaa työntekijöiden itsearviointin sekä työntekijän oman kokemuksen kautta olla itsekin oppija. (Rauste-von Wright, Wright & Soini 2003,65,238.)

Oppimisympäristöksi voidaan katsoa Niemisen (2007) mukaan nuorisotyön toimintakokonaisuus, joka toteuttaa nuorisotyön yleisiä tehtäviä. Toimintakokonaisuus pitää sisällään kasvatustavoitteen, oppimisympäristön rakenteelliset tekijät sekä pedagogisen menetelmän. Oppimisympäristö on kokonaisuus, joka sisältää toiminnan tarkoituksellisuuden ja ajatuksen menettelytavoista sekä ratkaisut käytettävissä olevista rakenteista. Nuorisotyöltä oppimisympäristö edellyttää kasvun, kehityksen ja oppimisen ohjauksen tietämystä sekä tavoitetietoisuutta. (Nieminen 2007, 28.)

Oppimisympäristön kasvatustavoitteet ovat luonteeltaan toiminnallisia. Kasvatustavoite voi olla yleinen, esimerkiksi luottamuksellisen aikuissuhteen luominen. Tavoite voi olla myös taitopohjainen ja konkreettinen, kuten pajutöiden tekeminen. (Nieminen 2007, 29.)

Nuorisotoimen strategiassa arvona on yhdessä tekeminen ja vahva itsetunto. Nämä arvot tukevat kasvatustavoitetta hyvinvoivasta nuoresta. Tavoitteeseen pyritään henkilökunnan koulutusta tehostamalla, jolloin henkilöstön ammatillisuutta on mahdollista vahvistaa. Strategiassa olevaa laajaa kasvatustavoitetta hyvinvoivasta nuoresta tuetaan tehostamalla yhteistyön monialaisuutta ja laajapohjaisuutta, yhteistyötä on korostettu lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassakin. Nuorisotyössä vuorovaikutuksellinen yhdessä tekeminen ja toimiminen nuoren kanssa mahdollistavat nuoren kasvun ja kehityksen tukemisen monialaisesti kohti tavoitetta, hyvinvoivaa nuorta. Sinkkolan nuoris- ja asukastalolla kasvatustavoitteita voidaan tehdä monipuolisesti, koska perinteikäs ja luonnon läsnäolo antavat mahdollisuuksia monipuolisen toimintaan. Toiminnassa on mahdollisuus painottaa esimerkiksi ympäristö-, perinne- ja yhteisöllisyys tietoutta ja taitoja.

Rakenteellisia tekijöitä oppimisympäristössä voidaan katsoa olevan neljä: kohderyhmä, sosiaalimuoto, organisointimuoto sekä tila. Kohderyhmien mukaisesti on nuorisotyössä kehitelty erilaisia oppimisympäristöjä ryhmän tarpeiden mukaisesti. Nuorisotyöntekijän tehtävänä on kohdata lapsia ja nuoria tarjoten sopivia oppimiskokemuksia huomioonottaen kehitystason, erityistarpeet, taustan ja kokemukset. (Nieminen 2007, 29.)

Oppimisympäristön sosiaalimuodoilla tarkoitetaan vuorovaikutuskokonaisuuksia, joissa nuori kohdataan, ohjataan ja tuetaan. Nuorisotyön yksi tyypillisimmistä sosiaalimuodoista on pienryhmätoiminta. Päivittäisissä toiminnoissa nuorisotyössä syntyy useita yksilöllisiä vuorovaikutus- ja ohjaustilanteita, jotka voivat olla nuorelle hyvin merkityksellisiä ja ratkaisevia. Yhteisöllinen tai alueellinen sosiaalimuoto toteutuu nuorisotyössä esimerkiksi avoimessa nuorisotyössä nuorisotalolla. Tässä toimintamuodossa tavoitetaan ja kohdataan pienryhmää laajempi käyttäjäkunta samalla kertaa. Ylikansallinen ja globaalisti organisoitu nuorisotyö on helpottunut ja tavoittaa

kommunikaatioteknologian avulla entistä laajempaa käyttäjäkuntaa. (Nieminen 2007, 29–30.)

Organisointimuotoina pysyvä- ja projektimuotoiset oppimisympäristöt ovat toisistaan poikkeavia. Pysyvämuotoinen oppimisympäristö on jatkuvaluontoista toimintaa, joka mahdollistaa pitkäaikaisen toiminnassa mukanaolon. Pysyvämuotoinen oppimisympäristö säilyttää tarkoituksensa ja perusmuotonsa, vaikka käyttäjät vaihtuvatkin. Nuorisotalojen ja monien nuorisojärjestöjen toimintaan sisältyy pysyväluonteisia oppimisympäristöjä, jotka tukevat nuorten kasvua. Projektimuotoinen oppimisympäristö on tarkoitettu hetkelliseen toimintaan. Oppimisympäristön luonteeseen vaikuttaa rakennetaanko ympäristö ammattimaisen nuorisotyöntekijöiden vai vapaaehtoisten toimijoiden toimintaan. (Nieminen 2007, 30.)

Oppimisympäristön tilalla tarkoitetaan fyysistä ympäristöä missä toiminta järjestetään. Tilat voivat olla pelkästään nuorille suunnattuja tai kaikille ikäryhmille tarkoitettuja. Nuorisotyössä on erilaisia toimintamuotoja jolloin tilakin muuttuu, esimerkiksi etsivä nuorisotyö. Luonto oppimisympäristönä on nuorisotyössä paljon käytetty. Virtuaaliset tilat ovat muovautumassa osaksi nuorisotyön oppimisympäristö tilaa. (Nieminen 2007, 30 – 31.)

Nonformaalisen oppimisympäristön rakenteelliset tekijät tulevat Sinkkolan nuoriso- ja asukastalossa esille fyysisen tilan monipuolisuutena ja luonnonläheisyytenä. Nuorisotalon toimintamahdollisuudet ovat järjestetty nuorten käyttäjien lähtökodista, kuitenkin niin että samoissa tiloissa voi luontevasti toimia sekä asukastalo että lapsiperheille suunnattu toiminta. Kotieläinpiha ja ulkoalueet toimivat jokaisen kävijän/kävijäryhmän tarpeisiin. Oppimisympäristöä voidaan vaihdella, sisä- ja ulkotiloja sekä luontoa käyttäen ja muokaten niitä tarpeiden mukaan. Yhteisöllinen ja alueellinen toimintaa on mahdollista korostaa nuorisotalon, asukastalon ja kotieläinpihan yhtenäisyydessä. Pysyvämuotoisena toimintana toiminnan ja tilan kehittäminen sekä toteuttaminen onnistuvat toiminnan jatkuvuuden ansiosta. Oppimisympäristön sosiaalimuotoa toiminnassa toteutetaan niin pienryhmätoiminnalla kuin jaetuilla ikäryhmiin sidotulla aukiololla.

Kotieläinpihan kehittämissuunnitelmassa sekä lapsi- ja nuorisopoliittisessa kehittämissuunnitelmassa on esille otettu nuoren oikeus omaan kulttuuriin, kulttuuriperintöön ja kestävän elämäntavan oppimiseen ovat vahvasti esillä Sinkkolassa toiminnassa. Kulttuuriperintö ja oman kulttuurin tuntemus tulevat tutuiksi Sinkkolassa käydessä. Vastuunottaminen ympäristöstä ja omien valintojen vaikutus ympäristöön tulevat esille esimerkiksi kierrätyksessä sekä vanhojen rakennusten kunnossapidossa. Nuorisotoimen strategiassa asuinalueen ikärakenteen muutokset sekä alueellinen palvelu otetaan huomioon Sinkkolassa toiminnan ja sisällön suunnittelussa ja kehittämisessä. Kehittämisen pääpainoa voi muokata tarvittaessa esimerkiksi kävijä ikäluokkien tarpeiden mukaan. Nuorisotoimen toimintaa ohjaavissa suunnitelmissa, ohjelmissa ja strategiassa ennaltaehkäiseväntyön painotus tulee esille matalan kynnyksen paikkana, johon voi kuka tahansa ja minkä ikäinen tahansa tulla ja osallistua toimintaan. Ennaltaehkäiseväntyön kehittäminen on mahdollista toiminnan ja paikan pysyvyyden vuoksi.

Pedagoginen menetelmä nuorisotyön oppimisympäristönä sisältävät ne käytännön periaatteet, joita seuraamalla saavutetaan kasvatustavoitteet sekä niiden avulla valitaan tarkoituksenmukaiset rakenteelliset tekijät ja ohjataan oppimistilannetta. Pedagoginen menetelmä on käytännön toimintamalli työntekijälle, miten eri tilanteissa ja vaiheissa toimitaan. Pedagoginen menetelmä voi olla tilanteesta riippuen laadittu yksityiskohtaisesti tai se voi olla yleinen jolloin se antaa mahdollisuuden työntekijän luovuudelle ja tilannetajulle. Kaikessa kasvatustyössä, myös nuorisotyössä, on riittävä ja monipuolinen menetelmätietoisuus yksi tuloksekkaan toiminnan tunnusmerkki. Kasvatustavoitteisiin sisältyvät menetelmät nuorisotyössä toteutuvat monisyisen ja herkän vuorovaikutuksen yhteydessä. Menetelmällinen joustavuus sekä luovat ratkaisut ovat nuorisotyön vahvuudet. Tuloksekas ja arvostettu nuorisotyö tietää tavoitteensa ja menetelmänsä. Nuorisotyön on tunnistettava menetelmälliset ydinalueet osaamisen ylläpitämiseksi ja rajallisten resurssien hyödyntämiseksi. (Nieminen 2007, 32.)

Nuorisotoimen strategiassa painotetaan henkilöstön kouluttautumista sekä asiantuntijuutta kouluttajissa, mikä auttaa osaltaan työntekijöiden ammattitaidon kehittymistä ja sitä kautta pedagogisuuden esillä pysymistä. Nuori kohdataan tasavertaisena ja omana persoonana, joka luo turvallisen pohjan vuorovaikutussuhteen luomiseen.

Työntekijän ammatillisuus ja tietous nuoren kehitysvaiheista mahdollistaa tavoitteellisen ja suunnitelmallisen toiminnan järjestämisen. Pedagogisuus kasvatuksessa tulee esille taitona ja tietoisuutena roolista nuoren vierellä kulkijana ja tukijana. Nonformaalista oppimisympäristöä tukevat toiminnan pedagogisuus, päämäärätietous, suunnitelmallisuus ja jatkuvuus sekä toiminnan ja sen sisällön kehittäminen.

Nuorisotyön ohjauksen moniulotteisuus antaa nuorelle kasvatus- ja menetelmätietoista ohjausta nonformaalisessa kasvatusympäristössä. Kasvatusympäristön informaalinen ohjaus tulee esille aikuisen avoimena läsnäolona ja kuuntelemisena. Informaalisessa kasvatuksessa nuorisotyössä on korostunut kuuntelemiseen ja keskusteluun perustuva työskentelyote. Tällä työotteella pyritään kokonaisvaltaisesti kiinnittämään huomiota nuoren positiivisiin mahdollisuuksiin ja nuoren elämäntilanteeseen. (Korhonen & Nieminen 2010,6.)

2.4 Sosiokulttuurinen innostaminen

Leena Kurki (2000) on määritellyt innostamisen tavaksi elähdyttää ihmisten herkistymistä ja itsetoteutuksen prosessia. Sosiokulttuurinen innostaminen herättää ihmisen tietoisuuden, organisoii toimintaa sekä saa ihmisen liikkeelle. Innostamisen keskeisiä tavoitteita on saada ihminen tietoiseksi historiallisesta roolistaan yhteisössään, yhteiskunnassa sekä maailmassa. Tavoitteena on saada ihminen huomaamaan, miten hänen toimintansa omassa arjessa ja lähiyhteisössä liittyy laajempaan yhteisölliseen ja yhteiskunnalliseen toimintaan. Innostaminen on siis kaikkien niiden toimenpiteiden yhdistelmä, joiden avulla luodaan osallistumisen prosesseja, joissa ihmiset kasvavat aktiivisiksi toimijoiksi yhteisössään.

Sosiokulttuurinen innostaminen on siis ihmisen herkistämistä ja ihmisten johdattamista yhteen. Innostamisesta saatujen kokemusten avulla, ihminen vähitellen uskaltuu ilmaisemaan itseään persoonallisesti paremmin. Sosiokulttuurisen innostamisen avulla vahvistetaan yhteisöön kuulumisen tunteita, joiden avulla ihmiset alkavat toimimaan yhteisten tavoitteiden suuntaisesti. Sosiokulttuurinen innostaminen on osallistumista, inhimillisen ja solidaariseen yhteiskunnan rakentamista yhdessä. Innostaminen perustuu osallistavaan pedagogiikkaan, eikä sillä ole siis omia toimintamene-

telmiä. Innostamiseen sopivia toimintamenetelmiä ovat kaikki menetelmät, jotka saavat ihmiset vuorovaikutukseen toistensa kanssa. (Kurki 2005,335,346.)

Merino (1997) on jaotellut innostamisen runkoa seuraavasti, jotka tulisi olla näkyvissä innostamisen toiminnassa:

- sosiaalinen toiminta, jolla pyritään sosiaalisen liikkeen aikaansaamiseksi sekä sosiaalisen muutoksen luomiseksi ja vahvistamiseksi.
Ihmisen ollessa ensisijainen toimija tämä tulee nuorisotyössä esille mielekkään toiminnan ja mielekkään ympäristön järjestämisellä, esimerkiksi nuorten toiveiden mukaisena leirinä.
- innostaminen on kasvatusta, joka pohjautuu aktiiviseen ja osallistavaan pedagogiikkaan.
Kasvatuksen tavoitteena on herättää ja motivoida yksilössä ja ryhmissä halua kasvattaa itse itseään. Tavoitteena on antaa ihmiselle mahdollisuus valita vapaammin toimintojaan ja elämänsä suuntaa. Innostaminen katsotaan olevan yhteisöllistä toimintaa. Ohjaaja on tasavertainen kanssakulkija, ei tiedonjakaja.
- tavoitteena on kulttuurin saaminen jokaisen ihmisen saataville sekä saada jokainen ihminen rakentamaan omaa kulttuuriaan. Oma kulttuuri muodostuu esimerkiksi perheen omasta taustasta ja kulttuurista, jolloin tiedostetaan omat kulttuuriset lähtökohdat.
- innostamisen tarkoituksena on luoda ja vahvistaa sosiaalisten ryhmien sekä toimivien ryhmäprosessien syntymistä. Ryhmään kuulumisen vahvistaminen ja ryhmässä vahvistuminen ovat innostamisen yksi pääasioista. Innostajan ammatillisuus tulee näkyville tietoisuutena eri ryhmätyön menetelmistä sekä taidossa niitä käyttää luovasti ja rohkeasti. Innostajan ammatillisena tavoitteena on tehdä itsensä ryhmälle merkityksettömäksi.

- innostaminen koostuu sosiaalisista käytänteistä, joiden avulla saadaan aikaan aloitteellisuutta ja osallistumista sekä toiminnan ja sen merkityksen pohdintaa. Innostaminen on tapa tehdä, jossa on luonteenomaista vuorovaikutuksellisuus ja osallistumisen korostaminen. Innostamisessa tuetaan ihmisen vapautta ja oma-aloitteellisuutta niin yksilö kuin ryhmätasolla. Tavoitteena on saada ihminen itse kehittämään vaihtoehtoja ratkaisumalleja ongelmiinsa.
- innostaminen auttaa ihmistä itseään tiedostamaan tarpeitaan ja ongelmiaan sekä olemaan vuorovaikutuksessa toisten kanssa tavoitteena ongelmien yhteinen ratkaiseminen.
- innostaminen voi olla resurssien etsimistä, joka mahdollistaa yksilön identiteetin ja pääoman vahvistamista omassa sosiaalisessa ja kulttuurisessa kehityksessä. Innostamisen tulee perustua suunnitelmallisuuteen ja päämäärätietoiseen toimintaan.
- innostaminen on ryhmien ja yksilöllisen kommunikaation, viestinnän vahvistamista ja niiden järjestelmä. Tarkoituksena on rakentaa sekä edistää vuorovaikutusta ja verkostoa yksilöiden ja ryhmien välille. (Kurki 2000).

Sosiokulttuurisen innostamisen tavoitteena on saada ihmiselle elämisen kyky, jonka avulla hän voisi saavuttaa maksimaalisen aloitteellisuuden ja vastuullisen henkisessä elämässään. Sosiokulttuurinen innostaminen ja persoonakeskeinen kasvatus perustuvat ihmiseen omaan osallistumiseen ja toimimiseen. Molemmissa on lähtökohtana näkemys vuorovaikutuksellisuudesta kasvatuksen, kulttuurin ja yhteiskunnan välillä. Kasvatuksellista toimintaa on kulttuurisessa ympäristössä, jolloin se on myös sosiokulttuurista innostamista. (mt.)

Nuorisotyössä sosiokulttuurinen innostaminen ilmenee niin toiminnan kuin keskustelujen kautta. Keskusteluissa nuoren kanssa on mahdollista haastaa hänet itse näkemään omat haasteensa ja ongelmakohdat sekä etsimään niihin itse ratkaisuja ja vaihtoehtoisia toimintamalleja. Vuorovaikutuksen ja ryhmäytymisen avulla, niin pienryhmissä kuin avoimessa toiminnassa, on mahdollisuus innostamisen avulla saada ryhmä itsessään toimimaan ja ohjaaja itsessään näiltä osin tarpeettomaksi. Nuorisotyössä etsitään nuoresta itsestään resurssit, jonka avulla hänen identiteettiä ja esi-

merkiksi sosiaalista pääomaa vahvistetaan nuoren omassa arjessa ja elämässä. Pienryhmätoiminnassa toiminta suunnitellaan ryhmän ja yksilön tarpeiden mukaisesti. Toiminnan suunnittelussa ja tavoitteiden asettamisessa, niin pienryhmässä kuin avoimessa toiminnassa, otetaan huomioon niin yksilön persoonallisuus kuin nuoren elinalue ja ympäristö.

3 TUTKIMUS JA SEN ETENEMINEN

Tutkimusongelmana minulla oli miten Sinkkolan nuoris- ja asukastalo näyttäytyy nuorelle nonformaalisena oppimisympäristönä sekä mitä nuorisotoimi voi tarjota nuorelle kotieläinpihan kautta.

Opinnäytetyöni on laadullinen tutkimus ja aineistonkeruumenetelmänä on käytetty lomakekyselyä. Laadulliselle tutkimukselle on tyypillistä tutkia esimerkiksi millainen jokin ilmiö, tapahtuma on. Laadullisella tutkimuksella pyritään ymmärtämään ja samaan selville tutkimuksen aineiston ja tutkijan pohdinnan avulla tutkimusongelman vastaus. Laadullisessa tutkimuksessa aineistonkeruun menetelminä ovat erilaiset haastattelumuodot, tarinat sekä havainnointi. Tutkimuksessa on kyseessä empiirisen ilmiön tutkimisesta, jolloin työkaluina ovat laadullisen tutkimuksen menetelmät ja kohteena olevan ilmiön pohdinta. Laadullisen tutkimuksen tärkein tekijä on tutkija itse. Laadullinen tutkimus tehdään ja suunnitellaan aina räätälöidysti tutkimuskohteelle ja tutkimusprosessi on tutkijalle henkilökohtainen. (Eskola & Suoranta 1998,14,15,86, 251.)

3.1 Lomakekysely

Olen käyttänyt opinnäytetyössäni lomakekyselyä aineistonkeruumenetelmänä. Haastattelulle on tyypillistä ennalta suunnittelu, haastattelijan ohjaama ja alulle panema keskustelu sekä motivointi, haastattelijan oman roolin tiedostaminen sekä luotettavuus. (Eskola ym.1998, 86.) Lomakekyselyssä vuorovaikutus vastaajien kanssa on vähäistä, koska haastattelijan tehtävänä ei ole vaikuttaa vastaajiin. Haastattelija voi

tarvittaessa avata kysymyksiä neutraalisti, ohjailematta kuitenkaan vastaajia, jolloin haastattelijan oma roolin merkitys korostuu. Olen käyttänyt puolistrukturoitua lomakekyselyä. Strukturoidussa sekä puolistrukturoidussa lomakekyselyssä kysymysten muotoilu ja järjestys on kaikille vastaajille sama. Näin saadaan kysymyksille sama merkitys vastaajista ja vastaajaryhmästä riippumatta. Puolistrukturoidussa haastattelussa kysymyksiin ei ole valmiita vastausvaihtoehtoja, vaan lomake muodostuu avoimista kysymyksistä (liite1), joihin vastaajat voivat vastata omin sanoin. (mt., 87.)

Valitsin lomakekyselyn haastattelun sijaa. Haastattelun toteutus olisi vaatinut sopivan ja rauhallisen tilan. Tätä ei ollut mahdollista järjestää tilan ja ajanpuutteen vuoksi. Kattavan aineiston saamiseksi päädyin lomakekyselyn tekemiseen Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon molempien ryhmien kävijöille, junnuille ja nuorille. Haastattelun toteuttaminen olisi vaatinut aikataulujen sovittamisia nuorten kanssa sekä mahdollisesti aineisto ja vastausprosentti olisivat jääneet pienemmäksi. Haastattelun etuna olisi ollut kuitenkin tilaisuus vastausten tarkentamiseen sekä mahdollisuus keskusteluun. Lomakekyselyn etuna oli mahdollisuus tarvittaessa saada jälkikäteen lisää vastauksia riippumatta omasta läsnäolostani. Tällä halusin varmistaa mahdollisimman kattavan aineiston saamisen.

3.2 Aineiston keruu

Aineiston keräsin Sinkkolan nuoriso- ja asukastalolla käyvien nuorten keskuudesta. Nuoret jakautuvat omiin kävijäryhmiinsä ikäjakauman kautta, junnuihin ja nuoriin. Junnut käsittävät varhaisnuoret 10. – 13. ikävuoteen sekä nuortenryhmä pitää sisälleen kävijät 13/14. – 19. ikävuoteen. Kuukausittain nuorisotalo toimintaan osallistuu noin 80 nuorta. Kävijämäärä jakautuu melko tasaisesti junnuihin ja nuoriin. Junnuklubissa on kerrallaan noin 30 varhaisnuorta ja nuorten illoissa on kerrallaan noin 25 nuorta. Lomakekyselyn ajankohdan sovin yhdessä Sinkkolan työntekijän kanssa. Alun perin sopimamme ajankohta siirrettiin, koska Sinkkolassa oli juuri aiemmin käyty tekemässä toinen kysely. Ajattelimme nuorten kyllästyvän jatkuvaan lomakkeiden täyttämiseen ja vastausten jäävän tästä syystä määrällisesti vähäiseksi. Siirsimme lomakekyselyn toteutusajankohtaa kahdella viikolla eteenpäin. Laadin lomakekyselyn kysymykset siten, että ne käyvät molemmille käyttäjäryhmille, niin junnuille kuin nuori-

rillekin. Samoilla lomakekyselyillä saan kerättyä aineiston samanlaisena sekä analyysinä tehdessä mahdollinen vertaileminen käyttäjäryhmien välillä on mahdollista. Tällä halusin varmistaa mahdollisuuden vertailemiseen, jos vastauksista ilmenee tarvetta vertailla niin junnujen kuin nuorten sekä tyttöjen ja poikien vastauksia keskenään. Olemalla itse paikalla pystyn avaamaan tarvittaessa kysymyksiä. Keskustelimme työntekijän kanssa kysymysten tarkoituksista sekä siitä mikä on kysymysten tausta-ajatuksena pyrkimättä kuitenkaan laatimaan ohjailevia kysymyksiä. Tämä sen vuoksi, jos tarvitsee myöhemmin paikallaolemattomille kävijöille antaa lomakekyselyt täytettäväksi. Oletuksenamme oli, että saan samalla kertaa suurimman osan vastauksista, vain muutamia jäisi mahdollisesti työntekijän vastuulle. Tällöin työntekijällä olisi mahdollisuus ohjeistaa ja avustaa samalla tavalla kuin itselläni sekä aineistot olisivat näin tarvittaessa kokonaisuudessaan vertailukelpoiset.

Haastateltavat jakoutuivat luonnollisesti kahteen eri ryhmään ja ryhmät tulivat suoraan Sinkkolan toiminnasta. Iltapäivisin kello 12.00 – 16.00 on junnuklubi sekä kello 16.00 – 20.00 nuortenilta. Määrällinen tavoite minulla oli saada molemmista ryhmistä kustakin 20, yhteensä 40 vastausta, jolloin vastauksilla saisin kattavan aineiston kävijöiden keskuudesta. Junnuklubissa on kävijöitä joinakin kertoina enemmän kuin 20, joten rajasin vastaajat Sinkkolaan tulojärjestyksessä. Haasteena nuorten osalta on se, että nuoria ei välttämättä käy 20 samana iltana. Lomakekyselyn vastaamisen kannustimena oli tarjolla mehua ja pasteijoita.

Junnujen ryhmän vastaajat olivat iältään 10. – 13.vuotiaita. Toteutin kyselyt pienissä ryhmissä, jotka muodostuivat luontevasti. Sitä mukaan kun he tulivat Sinkkolaan kerroin heille asiani ja he saivat halutessaan täyttää lomakkeet. Täyttäjiä oli kerrallaan korkeintaan 4. Olin käytettävissä jokaisen lomakkeen täyttäjän aikana. Jos junnu ei ollut heti minulle tuttu entuudestaan, kysyin onko hän nähnyt minua aiemmin ja tietääkö hän nimeni. Tutuksi tuleminen ja myönteisen ilmapiirin luominen mahdollistaa todenmukaisemman vastaamisen.

Aluksi annoin lomakkeet ja pyysin jokaista lukemaan rauhassa esittelysivun. Tämän jälkeen vielä toistin lyhyesti kirjoitetun esittelytekstin. Kerroin jokaiselle, että olen tässä vain tarvittaessa auttamassa ja myös luottamuksellisuus ja anonyymisyys säilyy läsnäolostani huolimatta. Kerroin lisäksi täyttäjille etten millään pysty muistamaan

missä järjestyksessä kukakin on lomakkeen minulle antanut, koska lomakkeita on useita. Tämä huoli nousi muutaman vastaajan taholta esille. Pyysin täyttäjiä rauhallisesti lukemaan ja vastaamaan ilman kiirettä. Muutamia poikia minun piti muistuttaa rauhallisuudesta, jonka jälkeen he täyttivät lomakkeet rauhassa. Kehotin heitä lisäksi ajatuksen kanssa vastaamaan, koska vastauksilla on oikeasti merkitystä heidän viihtymiseen Sinkkolassa sekä etenkin Sinkkolan kehittämiseen. Ennalta odotin muutamien kysymyksen tuottavan vaikeuksia, joka pitikin paikkansa. Lähes jokaiselle vastaajalle tarkensin kysymystä Sinkkolan erityisyyden merkityksestä käyttäjälle sekä keskustelimme mitä kehittäminen tarkoittaa. Keskusteluista huolimatta pyrin olemaan neutraali ja tavallaan ulkopuolinen jotten vaikuttaisi heidän vastauksiin.

Vastaajat vastasivat omien mielipiteiden ja tuntemuksiensa mukaisesti. He eivät halunneet, että kukaan voi nähdä mitä he kirjoittavat. Tilan, missä lomakkeet aluksi täytettiin, vaihdoin rauhallisempaan nurkkaukseen hälinän ja toiminnan lisääntyessä. Tällä pyrin saamaan jokaiselle vastaajalle samanlaiset, rauhalliset vastausolosuhteet. Vastatut lomakkeet pidin itselläni koko ajan, joten vastaajat huomasivat luotettavuuden säilyvän mahdollisimman hyvin. Kiitin jokaista vastaajaa lomakkeen palauttamisesta. Muistutin vastaajia kertomaan kotona mihin he ovat vastanneet ja että minulta sekä Sinkkolasta huoltajat saavat tarvittaessa lisätietoa. Junnuklubilaiset innostuivat lomakekyselystä. He pyysivät, että kaverit jotka tulivat myöhemmin, saisivat myös vastata. Lomakekysely ei ollut junnuklubilaisten mielestä kovin hankala ja he kokivat sen täyttämisen mielekkääksi. Nämä asiat tulivat esille täyttämisen jälkeisissä keskusteluissa. Osa junnuista täytti lomakkeen pitkään miettien, osa taas täytti nopeasti. Vastauksia sain junnuilta 21 kpl.

Muutamien nuorten tultua nuorten iltaan, kerroin heille opinnäytetyöstäni ja lomakekyselystä sekä esitin pyynnön vastaamisesta. Olin heille kaikille jo entuudestaan tuttu, joten itseni esittelyä ei tarvinnut tehdä. Olin itse paikalla ja kerroin olevani käytettävissä, jos lomakkeessa on epäselvyyttä. Olettamukseni mukaan nuoret eivät tarvinneetkaan apua. Jokainen kyselyyn osallistuja täytti lomakkeen rauhallisesti ja itsenäisesti ja he palauttivat lomakkeet suoraan minulle. Sitä mukaan kun nuoria tuli Sinkkolaan kerroin heille kyselystä sekä pyynnön sen täyttämisestä. Pyysin ja korostin jokaista lukemaan myös lomakekyselyn esittelysivun.

Osa nuorista käytti lomakkeen täyttämiseen enemmän aikaa, osa täytti sen nopeasti aivan samoin kuin junnuissakin. Muutamien nuorten kommentteina oli, että tässä voi mennä hyvinkin pitkään, jos kunnolla miettii ja syventyy. Kun nuori tuli Sinkkolaan ja jos en itse kerinnyt hänelle heti asiaa kertomaan, toiset nuoret kertoivat. Tämän tulkitin niin, että nuoret kokivat lomakekyselyn vastaamisen tärkeäksi. Nuoria oli sinä iltana nuortenillassa 13, joista yksi ei halunnut osallistua haastatteluun. Jätin lomakekyselyjä Sinkkolaan mahdollisten uusien nuorten täytettäväksi. Kyseisellä viikolla oli kävijöitä tavallista vähemmän. Varmaa syytä tähän en tiedä, mahdollisesti muut menot ja kokeet koulussa vähensivät kävijämäärää. Sain yhden vastauksen jälkikäteen. Nuorilta sain vastauksia 13. Nuortenilloissa käy nuoria vaihtelevasti 12 – 18 nuoren välillä, satunnaiskävijät mukaan luettuina yli 20 nuorta voi olla illan aikana. Kävijämäärät kirjataan, josta olen saanut tämän keskimääräisen kävijämäärän.

3.3 Tutkimuksen kulku, analyysi

Laadullisessa tutkimuksessa aineiston analyysissä on tarkoituksena luoda selkeyttä aineistoon ja tuottaa uutta tietoa tutkittavasta asiasta. (Eskola ym.1998,138). Teemoittelun avulla voidaan nostaa aineistosta esille tutkimusongelmaa valaisevia teemoja sekä poimia keskeisiä aiheita. Teemoittelua voidaan jatkaa pilkkomalla aineistoa pienempiin osiin. Tällöin saadaan aineistosta esille kokoelma erilaisia vastauksia esitettyihin kysymyksiin. (mt., 175–180.) Laadullisessa tutkimuksessa aineiston analyysissä on tarkoituksena aineiston järjestäminen sellaiseen muotoon, että sitä on mahdollista eritellä niin että tutkimusongelmiin löydetään vastaukset. (mt.,226).

Teemoittelun runkona pidin lomakekysely-lomaketta (liite 1). Jaoin kysymykset omiin luokkiin. Jako perusteena minulla olivat yleiset ja taustatietokysymykset, kysymykset 1. – 5., sekä muut kysymykset jaoin aihepiireittäin. Aihepiirit nousivat luontevasti esiin kysymyksistä; Sinkkola ja sen toimivuus, Sinkkolan kehittäminen, kotieläinpihan merkityksellisyys, kotieläinpihan kehittäminen sekä Sinkkolan ja kotieläinpihan toimintaan vaikuttaminen. Kysymyksistä tein omat luokat, esimerkiksi A1, joka piti sisällään kysymykset 6 ja 7. Tämän jälkeen tein aihepiirille oman otsikon, esimerkiksi Sinkkolan erityisyys ja toimivuus = A1.

Jaoin tutkimusaineiston kahteen osaan, junnuihin sekä nuoriin. Sen jälkeen jaoin junnujen vastaukset tyttöjen ja poikien vastauksiin, saman tein myös nuorten vastauksille. Tämän tein sen vuoksi, että aineistoa olisi monipuolisempi käsitellä, vertailla sekä etsiä samankaltaisuuksia ja eroavaisuuksia eri ikäryhmien välillä aineistosta mahdollisesti nousevien eroavaisuuksien vertailemiseksi. Laadin vastauksia varten taulukon, jossa oli oma osio jokaiselle kysymykselle jaoteltuina junnuihin ja nuoriin sekä lisäksi kumpaankin ryhmään tytöt ja pojat erikseen. Aihepiirien mukaisesti kokosin vastaukset suoraan omiin lokeroihin. Kirjaamisen jälkeen tein yhteenvedon jokaisesta vastauksesta, erikseen junnut ja nuoret sekä tytöt ja pojat molemmista ryhmistä. Seuraavaksi tein yhteenvedon jokaisesta vastauksesta yhdistäen junnujen tytöt ja pojat, samoin tein nuorten ryhmästä. Teemoittelun avulla poimin aineistosta samantyyllisiä vastauksia, esimerkiksi kysymys ”Sytä miksi tullaan Sinkkolaan?”, vastausten perusteella (”huvikseen”, ”ajanvietto”) otsikon ”ajanvietto” alle.

Teemoja, keskeisiä aiheita, useimmiten muodostetaan aineistolähtöisesti tekstimas-
sasta etsimällä yhdistäviä tai erottavia seikkoja. Etenemistapana teemoittelu on luon-
tevaa muun muassa lomakekyselyn analysoimisessa. Teemojen mukaan aineistoa
järjestettäessä, kootaan teeman alle ne kohdat, joissa puhutaan kyseessä olevasta
teemasta. Sisällönanalyysissa tarkastellaan aineistoa eritellen, tiivistäen, eroavai-
suuksia ja yhtäläisyyksiä etsien. Sisällönanalyysi on tekstianalyysia, jossa jo valmiiksi
tekstimuotoisia aineistoja tarkastellaan. Sisällönanalyysissa on tarkoitus pyrkiä muo-
dostamaan aineistosta tiivistetty kuvaus, jolla pyritään kytkemään tulokset laajem-
paan kontekstiin. Laadullisessa tutkimuksessa tutkimusaineisto ensin pirstotaan pie-
niin osiin, käsitteellistetään ja järjestellään uudelleen uudenlaiseksi kokonaisuudeksi.
(kvaliMOTV.)

3.4 Luotettavuus

Laadullisessa tutkimuksessa lähtökohtana voidaan pitää tutkijan avointa subjektiivii-
suutta sekä myönnetään, että tutkija on itse tutkimusväline. Laadullisessa tutkimuk-
sessa luotettavuuden arviointi koskee koko tutkimusprosessia. Tutkijan on tarkastet-
tava vastaavatko hänen käsitteellistämisensä tutkittavien vastauksia, näin saadaan
tutkimukselle uskottavuutta. Laadullisessa tutkimuksessa tulosten siirrettävyys on

yleensä hankalaa, mutta tietyissä tapauksissa se on mahdollista. (Eskola ym.1998,211.)

Mäkelä (1990) on kiinnittänyt huomiota aineiston arvioinnissa seuraaviin seikkoihin: aineiston merkittävyyteen, analyysin kattavuuteen, arvioitavuuteen sekä toistettavuuteen. Merkittävyys korostuu tutkijan perusteluihin aineiston merkittävyydestä, koska etukäteen ei aina voida sanoa kriteereitä aineiston tärkeydestä. Aineiston riittävydestä on hankala määrittellä tarkkaa määrää, vaan analysointi kannattaa tehdä tarkasti pienemmästä määrästä, jonka jälkeen voi tarvittaessa laajentaa määrää sekä mahdollinen saturaatio on merkinä aineiston riittävydestä. Aineiston kattavuudella tarkoitetaan sitä, ettei tulkintoja perusteta satunnaisiin poimintoihin aineistosta. Analyysin arvioitavuudella tarkoitetaan, että lukija pystyy seuraamaan tutkijan päättelyä. Toistettavuudella tarkoitetaan että, analyysissä käytetyt tulkinta- ja luokittelusäännöt ovat esitetty mahdollisimman yksiselitteisesti ja tarkasti. Näillä pyritään siihen, että toinen tutkija voi soveltamalla päästä samoihin tuloksiin. (mt., 215- 217.)

Sinkkolassa ei ole aiemmin tehty vastaavanlaista tutkimusta nuorten mielipiteistä, kehittämis ehdotuksista eikä tutkittu paikan erityisyyden merkittävyyttä nuoren kannalta. Näillä asioilla on suuri merkittävyys ja vaikutus Sinkkolassa ollessa nonformaalisena oppimisympäristönä nuorelle. Tutkimus antaa työkaluja työntekijöille ja päättäjille kehittää sekä huomata jo toimivat toimintamallit. Aineisto on melko kattava määrällisesti, koska se kattaa kävijäikäryhmät sekä sen, että aineistossa on mukana noin 80 % kaikista käyttäjistä. Aineistosta tehdyt tulkinnat pohjautuvat kaikkiin vastauksiin, joten kattavuus on sen puolesta myös riittävä. Pyrin tulosten analysoimisessa yksinkertaisuuteen sekä läpinäkyvyyteen. Tulosten kirjaamisessa ja etenkin yhteenvedossa oli tärkeää huomioida kuinka usein samankaltainen vastaus samassa kysymyksessä ilmeni. Tämä siitä syystä etten huomaamattani tekisi yleistystä yhden vastauksen perusteella. Samaan kysymykseen vastaukset olivat usein samankaltaisia, niissä saattoi olla pieni vivahde ero. Tämä tuli huomioida koko analysointi prosessin aikana väärin tulkintojen minimoimiseksi. Luotettavuuteen pyrin haastatteluja tehdessä, palautus oli suoraan minulle enkä vastauksien analysoinnissa pyrkinyt tunnistamaan ketään vastaajaa. Vastaukset myös palautettiin minulle nimettöminä.

4 TUTKIMUSTULOKSET

Vastauksia sain yhteensä 34 kpl. Junnujen vastauksia oli 21, joista 11 tyttöä ja 10 poikaa. Nuorten vastauksia oli 13, joista 6 tyttöä ja 7 poikaa. Vastaajien ikähaarukka oli 10. – 19. vuotta. Junnut ovat käyneet Sinkkolassa puolesta vuodesta 4 vuoteen. Valtaosa junnuista oli käynyt Sinkkolassa 2 vuotta tai aloittaneet käymisen syksyllä 2010. Nuoret olivat käyneet Sinkkolassa 2 vuodesta 8. vuoteen. Junnuista neljää lukuun ottamatta ilmoittivat käyvänsä Sinkkolassa 2 x viikossa, kaksi ilmoitti käyvänsä kerran viikossa sekä kaksi ilmoitti olevansa ensimmäisiä kertoja käymässä. Tytöistä kaksi ilmoitti käyvänsä Sinkkolassa kesäisin ja yksi päivittäin. Nuorissa tyttöjen käyntikerrat jakautuivat tasan joko kerran tai kaksi kertaa viikossa ja pojat ilmoittivat käyvänsä yhtä lukuun ottamatta kaksi kertaa viikossa Sinkkolassa, yksi ilmoitti käyvänsä kerran viikossa.

Junnuista pojat ilmoittivat pelaamisen olevan yleisin Sinkkolaan tulemisen syy. Pelaamisella he tarkoittivat playstationia, biljardia sekä pingistä. Tyttöillä tärkeimmäksi syyksi nousi mukava yhdessä olo. Kaverit ja ystävät, ajanvietto sekä tietokone ja junnuklubi nousivat esille tyttöjen ja poikien vastauksissa. Tytöt ilmoittivat myös syynä Sinkkolaan tulolle niin läksyjenteon mahdollisuuden kuin kädentaitojen kehittämisen. Hyvä ilmapiiri sekä ”kaikki” olivat junnuille myös syy tulla Sinkkolaan.

Nuorista pojat ilmoittivat syyksi Sinkkolaan tulolle yleisimmin kaverit sekä tekeminen. Tekemistä ei ollut tässä yhteydessä avattu, joten tulkitsin sen pelaamiseksi ja yhdessä olemiseksi. Tyttöillä olivat yleisimpänä syynä kaverit, aktiviteetit sekä mukava ilmapiiri. Pojat ilmoittivat syyksi tuloonsa tekemisen puutteen, paikan rauhallisuuden sekä Sinkkolan rennon meiningin. Tyttöillä muita syitä olivat tekeminen, kilpailut, reissut, kesäinen piha sekä mukava ympäristö.

Nuorten vastauksissa tytöt ilmoittivat syyksi tulla Sinkkolan nuoriso- ja asukastalolle yhdessä olemisen sekä tekemisen. Poikien vastauksista nousi esille pelaaminen sekä kaverit. Tämä saamani tulos tukee nonformaalisen oppimisympäristön rakenteellisen tekijän yhtä tärkeää osa-aluetta (sosiaalimuoto), vuorovaikutteisuutta. Vuorovaikutus on nuorisotalolla molemminpuolista, niin nuorten kuin aikuisten välillä tapahtu-

vaa. Vuorovaikutuksen laadusta voi päätellä niin nuorten välisiä suhteita ja valta-asemia kuin nuorten suhdetta aikuisiin. Vastausten perusteella sosiaalisuus ja yhteisöllisyys ovat nuorille tärkeitä. Sosiaaliseen pääomaan sisältyy läheisesti luottamus, joka antaa sosiaaliselle verkostolle edellytyksen toimia. (Harju 2005,62). Hyvä ilmapiiri ja kiinnostavuus jotka ilmenivät vastauksista, ovat tätä tukevia. Tulosten valossa luottamus niin aikuisiin kuin vertaisiin on olemassa. Yhteisöllisyys, joka nousi vastauksissa esimerkiksi pelaamisen ja yhdessä tekemisen muodossa, on yksi keskeisistä tarpeistamme. Yksilön kuuluminen yhteisöön tukee sosiaalista kehitystä, joka kehittyy ja vahvistuu suhteessa toisiin ihmisiin. (mt., 72.) Nuorisotalo tukee perustoiminnallaan nuoren sitouttamista yhteisöön ja hyvä ilmapiiri vahvistaa osaltaan sosiaalisuuden ja yhteisöllisyyden kehittymistä.

4.1 Sinkkolan erityisyys ja toimivuus

Sinkkolan erityisyydestä ja omaleimaisuudesta sekä näiden vaikutuksesta valintaan Sinkkolaan tulemiselle junnujen pojat vastasit yleisesti ”emt” eli en minä tiedä, yksi vastaus oli ” ihan sama, kun ei vaan sorru”. Tyttöillä vastauksista nousi yleiseksi paikan viihtyvyys, kiinnostavuus sekä paikan vanhanaikaisuus. Vanhanaikaisuuden merkitystä oli perusteltu seuraavasti: ”etten tulisi jos ois kerrostalossa” ja ” kiinnostava paikka ja jos junnuu ei olisi, niin ei olisi entisajan takkoja ja muita ja en sit varmaan ees kävis Sinkkolassa”. Kahdelle tytöistä ei ollut mitään merkitystä paikan omaleimaisuudella. Paikan siisteys sekä maalla olemisen mukavuus nousivat esille.

Nuorista lähes kaikille pojista (6) ei ollut mitään tai juuri mitään merkitystä paikan omaleimaisuudella. Kävijäpiirin oma vaikutus nousi yhdessä vastauksessa esille. Osalle tytöistä ei ollut mitään merkitystä Sinkkolan omaleimaisuudella, paikka on kuitenkin ihan hyvä näin. Hyvä ilmapiiri, hyvät tilat sekä läheisyys nousivat esille. Maa-laistalo, kesällä eläimet sekä tutut ihmiset olivat tyttöjen vastauksissa vaikuttimena valintaan Sinkkolaan tulemiselle. ”Jos ei olisi Sinkkolaa, ei olisi mitään järkevää tekemistä vapaa-ajalla”, oli myös vaikuttimena. Sinkkolan omaleimaisuuden merkitys tunnelman luojana nousi esille vastauksissa.

Sinkkolan toimivuudesta junnujen pojista lähes puolet vastasi, että yleisesti kaikki sekä järjestelyt toimivat hyvin. Toimivuudesta pojat nostivat esille kaverit, hauskuuden, biljardin sekä tietokoneen. Sohvan huonous nousi negatiivisena esille. Junnujen tyttöjen vastauksista nousi puolella tytöistä esille kaiken toimivuus ja mukavuus. Askartelu, tv, kioski ja kesän esitykset nousivat esille. Eri toimintojen jakautuminen eri paikkoihin koettiin myös toimivaksi.

Nuorista lähes kaikkien (5) poikien mielestä kaikki tarvittava toimii hyvin, myös sähkö ja lämmitys. Puutteena vastauksissa nousi esille tilojen vähyys. Tyttöjen vastauksissa nousi myös esille kaiken tai melkein kaiken toimivuus, ” kaikki pienet, mutta tärkeät asiat ”. Toiminnallisuus, askartelujen ja pelien muodossa, koettiin hyväksi samoin leipominen. Tytöiltä kiitosta saivat yhteistyö, tilat ja kesällä eläimet. Vastausten perusteella toimintojen eriyttäminen omiin tiloihin on toimiva ratkaisu. Eriyttämällä toimintoja on saatu aikaan rauhallisempi ja toimintoihin tarkoituksen mukainen kokonaisuus. Tilojen eriyttäminen omiin toimintatarkoituksiin tukee nonformaalisen oppimisympäristön fyysistä tilaa.

Nuorten tuntemusta Sinkkolan merkityksellisyydestä voisi vahvistaa yhteisten ideoiden ja toiveiden miettimisellä. Yhteisten pienten projektien ja muun muassa vuodenvuorokierroksen mukaisten sisustuksien toteuttamisen avulla nuorten ”oma kädenjälki” tulisi näkyviin ja olisi pitempiaikaisena esillä. Paikan omaleimaisuutta voisi korostaa yhteisten ideoiden ja niiden toteutusten kautta, osallisuuden vahvistamisella. Esimerkiksi aitta-museon yhdessä työstäminen ja kunnostus ” pienellä pintaremontilla” voisi tukea nuoren tunnetta ”omasta Sinkkolasta”.

Vastausten perusteella voisi tulkita, että pojille aktiivinen, motorinen toiminta on tärkeää. Osalle tytöistä eläimet olivat vastausten perusteella tärkeitä, samoin idyllisyys ja yhteinen toiminta, yhteisöllisyys. Toiminnan vahvistaminen esimerkiksi näissä toimintoissa voisi tehdä paikasta tärkeämmän ja sitä kautta myös Sinkkolan omaleimaisuus ja perinteikkyyys voisi tulla paremmin huomatuksi. Esimerkiksi toimintaan säännöllisesti mukaan otettu mahdollisuus jalka- ja sulkapallon pelaamiseen voisivat olla keinoina.

4.2 Sinkkolan kehittäminen

Junnujen pojat vastasivat toiveistaan Sinkkolan kehittämisestä lisäämällä pelien ja tietokoneiden määrää, muun muassa playstation pelejä, Pottipeli ja pelikoneen; Nintendo Wii. Toinen ja parempi biljardipöytä mailoineen sekä biljarditurnauksia toivottiin. Toiveena olivat myös erilaiset kisat, arvonnat, bileitä ja halvemmat hinnat ”kioskiin”. Yksi vastaajista oli tyytyväinen nykyiseen Sinkkolaan. Tyttöjen toiveena oli myös saada lisää pelejä sekä toinen tietokone. Kädentaidoista toiveena oli, että voisi askarrella ihan mitä tahtoo. Yli puolet vastaajista ei nähnyt kehittämisen tarvetta, vaan Sinkkola on ihan hyvä ja viihtyisä jo nyt sekä yksi vastaaja piti Sinkkolaa hyvänä, tällaisena vanhana paikkana.

Nuorten vastauksista pojilla lähes kaikilla (5), korostui pidempien aukioloaikojen ja useammin aukiolon toive. Yksi vastaajista ei nähnyt kehittämisen tarvetta. Reissuja, muun muassa laskettelureissuja, toivottiin yhdessä vastauksessa lisää. Tyttöjen vastauksissa oli myös kehittämistoiveena pidemmät aukioloajat sekä useammin avoinna oleva Sinkkola. Kaksi vastaajista ei nähnyt kehittämisen tarvetta. Lämpöä toivottiin lisää samoin avarampaa (lisää) tilaa sekä löhöily tilaa lisää. Enemmän eri-ikäisiä kävijöitä toivottiin Sinkkolaan.

Nuorten vastauksista nousi selkeästi kehittämideana esille useammat ja pidemmät aukioloajat. Nuorten illat ovat kaksi kertaa viikossa, jonka nuoret kokevat tulosten perusteella selkeästi liian vähäisiksi. Tarjoamalla nuorille ohjattua, virikkeellistä ja aikuisen läsnä olevaa vapaa-ajan toimintaa riittävästi sekä vapaa-ajan viettopaikan, voidaan mahdollistaa nonformaalisen oppimisympäristön tarjoama tuki nuorelle. Nonformaaliseen oppimisympäristöön sisältyvät kasvatustavoitteet, pedagogisuus ja pedagogiset menetelmät toteutuvat parhaiten säännöllisessä ja riittävän usein tapahtuvassa toiminnassa. Nuorisotyö voi tukea toiminnallaan nuoren kehitystä ja kasvua kohti persoonallisuutta, sosiaalisuutta, osallistuvaa ja hyvinvoivaa nuorta.

Yhteisöllisyys nousi esille esimerkiksi pelaamisen muodossa. Yhdessä tekeminen ja ryhmänä toimiminen antavat yhteenkuuluvuuden tunteen, joka puolestaan vahvistaa yhteisöllisyyttä ja me-henkeä. Yhteisöllisyyden ja sosiaalisen ympäristön tärkeys tulevat esille vastauksissa monipuolisesti. Nämä asiat korostuvat monissa vastauksissa

ja etenkin eri kysymysten kohdalla. Yhdessä tekeminen ja oleminen tulivat vastauksissa esille esimerkiksi toiveina turnauksien, reissujen ja bileiden järjestämisenä. Kierrätystä toivottiin kirpputorin muodossa, joka tukee toiminnassa kestävästä kehitystä.

Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon kehittämiseen liittyviä toiveita tuli kotieläinpihan kehittämistoiveissa esille. Kehittämistoiveina oli päiväretkien lisäys toimintaan ja retkiä toivottiin toiminnallisena toteutettavaksi. Laskettelureissut ovat olleet nuorisotoimen toiminnassa mukana usean vuoden ajan. Nämä reissut ovat vastausten perusteella koettu hyviksi, joita halutaan jatkossakin lisää. Luontoon liittyviä retkiä toivottiin lasketteluun lisäksi makkaranpaiston ja toiminnallisuuden, esimerkiksi vaijeriliu'un, yhdistelmänä. Luonnon merkitys fyysisenä tilana korostuu retkien muodossa. Aineistosta on havaittavissa nonformaalisen oppimisympäristön tilan tärkeä merkitys nuorelle. Luonto nonformaalisena oppimisympäristönä antaa nuorelle monipuolista kokemusta ja etenkin elämyksiä. Kokemukset vahvistavat nuoren luontosuhdetta positiivisesti. (Nieminen 2007,31.)

4.3 Kotieläinpihan merkitys

Junnujen vastauksissa kotieläinpihan merkityksestä yli puolet (6) pojista vastasi, ettei sillä ole lainkaan tai paljoa heille merkitystä. Yhdelle vastaajista kotieläinpihalla on merkitystä ja yhdelle on ollut pienempänä merkitystä, jolloin he kävivät perheen kanssa eläimiä katsomassa. Yksi vastaajista ilmoitti kotieläinpihalla olevan merkitystä hänen omalle perheelleen ja eläimiä on hänen mielestä hauska käydä katsomassa. Tytöistä kolme ilmoitti kotieläinpihalla olevan merkitystä itselle, kahden tytön mielestä sillä ei ole heille mitään merkitystä. Tytöistä neljä toi esille eläinten merkityksen itselleen sekä yksi tyttö ilmoitti rakastavansa eläimiä. Yhden vastaajan mielestä eläimistä saa paljon muistoja.

Nuorten vastauksista pojat ilmoittivat suuremmaksi osaksi (6), ettei kotieläinpihalla ole heille juuri mitään merkitystä. Yhden vastaajan mielestä eläimiä on kesäisin kiva käydä katsomassa sekä yhden vastaajan mielestä kotieläinpiha on merkityksellinen työpaikka. Tytöistä kolme ilmoitti kotieläinpihalla olevan heille merkitystä, yhdelle vas-

taajista kotieläinpihalla ei ole merkitystä. Erään vastaajan mielestä eläimet pitävät tunnelman kasassa sekä eläimiä on hauska käydä katsomassa. Yksi vastaajista koki, että talvisin navetta ja piha tuovat mukavan tunnelman.

Poikien mielestä kotieläinpihalla oli heille vähemmän tai ei lainkaan merkitystä verrattuna tyttöjen vastauksiin, poikien iällä ei ollut tässä asiassa merkitystä. Eläinten positiivinen merkitys tyttöjen elämään nousi aineistosta selkeästi esille verrattuna poikiin. Eläimet koettiin tärkeiksi, niitä voi käydä katsomassa sekä eläimet koettiin hyvänä tunnelman luojana. Eläimet edistävät ihmisen, niin nuoren kuin vanhankin, mielenterveyttä. Vastavuoroisuus toisen huomioimisessa nuoren ja eläimen välillä tukee positiivisen vuorovaikutuksen ja vuorovaikutussuhteiden syntymistä. (Viinamäki 2005, 8 – 9.) Perinnetietoisuuden ja kulttuurin välittäminen ovat osa nuorisotyön personalisointitehtäviä. Tämän tehtävän toteuttaminen tulee vastauksissa esille niin eläinten kuin maalaispihan muodossa.

4.4 Kotieläinpihan kehittäminen

Kotieläinpihan kehittämiseen junnujen pojista kolme vastasi, etteivät tiedä tai ei ole heidän mielestä kehittämisen tarvetta. Seitsemän vastaajan mielestä toimintaa voisi kehittää toiminnallisuuden osalta. Toivottiin kierroksia kotieläinpihassa, esityksiä sekä kesäteatteria myös vanhemmille katsojille. Erilaisia retkiä myös toivottiin, makkaranpaistoa toiminnan kanssa (vaijeriliuku), keilausta ja laskettelua. Myyntiin toivottiin t-paitoja ja jotain pientä. Tytöistä kaksi vastasi, etteivät he koe tarvetta kotieläinpihan kehittämiseksi, samoin kahden vastaajan mielestä kaikki on hyvin näin. Hevosia ja eläimiä toivottiin lisää. Kirpputori oli yhden vastaajan kehittämiseksi sekä yksi toivoi Japaniin liittyviä juttuja. Kolme vastaajaa toivoi kesätyöpaikkoja myös 5. – 7. luokkalaisille.

Nuorten vastauksista yhden pojan mielestä kotieläinpihaan voisi hankkia eläimiä, joita ei ole ennen ollut. Muiden vastaajien mielestä ei ole tarvetta kehittämiseen tai heillä ei ole asiaan mielipidettä. Tytöistä kahden mielestä kotieläinpihassa ei ole kehitettävää ja yhdellä vastaajalla ei ole asiaan mielipidettä. Yhden vastaajan toiveena on saada hevonen kotieläinpihaan. Päiväretkiä toivottiin, esimerkiksi laskettelua ja kei-

laamista. Kotieläinpihan markkinointi, esimerkiksi alakouluihin esittäytymistä, toivottiin yhdessä vastauksista. Kesätyöpaikkoja, myös alle 16-vuotiaille, oli kehittämistoiveina kahdella vastaajalla.

Kehittämistarpeina eläimet nousivat esille niin junnujen kuin nuortenkin vastauksissa. Tässä ei myöskään ollut eroavaisuutta tyttöjen ja poikien välillä. Eläimiä toivottiin lisää sekä etenkin uusia eläinrotuja kotieläinpihaan. Kotieläinpihan esittelykierroksia toivottiin vastauksissa, näitä onkin järjestetty aikaisimpina vuosina. Voisi olettaa, että kehittämisehdotuksena oli nonstop- ja ilmaiskierrokset kotieläinpihassa. Kotieläinpihaan liittyvien tavaroiden ja t-paitojen myynti nähtiin kotieläinpihan kehittämiseksi hyvänä asiana. Kotieläinpihan edelleen kehittämisen ja tunnetuksi tekemisen kannalta markkinointia läheiseen alakouluun ideoitiin kehittämiskeinoksi. Junnujen ja nuorten vastauksista nousi esille toive saada kesätyöpaikkoja myös alle 16-vuotiaille. Aineiston perusteella lähes puolet vastaajista oli tyytyväisiä ja/tai eivät nähneet kehittämistarpeita kotieläinpihan toiminnalle. Osa kehittämistarpeista oli mielestäni myös yhteydessä Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon toimintaan, jonka vuoksi siirsin ne sinne myös yhteenvedossa.

Vastausten perusteella nuorille itselleen on tärkeää yhteiskuntaan sitoutuminen. Vastauksista noussut tarve kesätyöpaikoista osoittaa nuorten halukkuuden osallistumiseen ja sitä kautta yhteiskuntaan vaikuttaminen ja kehittäminen.

4.5 Sinkkolan ja kotieläinpihan toimintaan vaikuttaminen

Kysyttäessä, miten vaikutat Sinkkolan ja kotieläinpihan toimintaan, junnujen pojista kolme vastasivat, etteivät he tiedä. Kolme poikaa vastasi, ettei koe mitenkään vaikuttavansa. Kolme vastaajaa ilmoitti vaikuttavansa vastaamalla tähän kyselyyn. Yhden vastaus oli ”olen paras”, tämä vastaus jäi minulle hieman epämääräiseksi tulkita. Tämän voi tulkita niin, että vastaaja omalla hyvällä persoonallaan vaikuttaa toiminnan sisältöön tai sitten hän vaikuttaa olemalla paikalla kokonaisuuteen. Tosin vastauksen voi tulkita että hän vain on yksinkertaisesti paras. Tytöistä kolme vastasi olemalla roskaamatta pihaa. Kaikki muut tytöt eivät tienneet tai eivät osanneet kertoa.

Nuorten vastauksista neljä poikaa ilmoitti, etteivät tiedä tai osaa kertoa miten vaikuttaa toimintaan. Kaksi vastaajaa ilmoitti, etteivät he vaikuta millään tavalla. Yksi vastaaja ilmoitti vaikuttavansa nuorisotalolla käymällä. Tytöistä kaksi ilmoitti, etteivät tiedä miten he vaikuttavat. Yksi tytöistä ilmoitti vaikuttavansa osallistumalla pienryhmätoimintaan. Yksi vastaajista ilmoitti kertovansa näkemyksensä ohjaajille, samoin yksi vastaaja ilmoitti vaikuttavan osallistumalla aktiviteetteihin.

Kysyttäessä miten haluaisit vaikuttaa ja osallistua Sinkkolan toimintaan junnujen pojista viisi ilmoitti, etteivät he osaa kertoa. Yksi vastaajista koki, ettei hänellä olisi tarvetta vaikuttaa. Yksi vastaajista ilmoitti haluavansa osallistua esimerkiksi tapahtumien tekniseen järjestelyyn. Yksi vastaaja kokisi junnapalaverin hyväksi vaikuttamisen ja osallistumisen paikaksi. Kahden vastaajan mielestä palautelaatikko olisi hyvä. Tytöistä viiden mielestä palautelaatikko olisi hyvä vaikuttamisen ja osallistumisen mahdollisuus. Tytöistä neljä ilmoitti, etteivät he tiedä. Kaksi vastaajaa ilmoitti, ettei heillä ole tarvetta vaikuttamiseen. Yksi tytöistä ilmoitti halunsa osallistua tapahtumien järjestelyyn. Yhden mielestä ehdotusten sanominen on tärkeää.

Nuorten vastauksista yhden pojan mielestä palautelaatikko olisi hyvä vaikuttamisen ja osallistumisen väline. Yksi vastaajista ilmoitti halunsa osallistua erilaisten turnauksien järjestelyyn. Kaksi pojista ilmoitti, ettei heillä ole tarvetta vaikuttamiseen. Kolme vastaajista ei osannut kertoa. Tytöistä kahden mielestä palautelaatikko olisi hyvä. Pihalle toivottiin kesällä enemmän kukkia ja kasveja. Yksi vastaajista koki, että toiveet ja ideat voidaan kertoa ohjaajille. Yksi vastaaja ilmoitti kertovansa ideat kerhotoiminnan kautta.

Vastauksissa korostui, etteivät nuoret tiedä miten he vaikuttavat niin nuorisotalon kuin kotieläinpihankaan toimintaan. Vaikuttaminen miellettiin vaikeaksi asiaksi eikä sitä mielletty arkipäiväiseksi toiminnaksi. Vaikuttaminen voi olla kuitenkin pieniä asioita, kuten muutama vastaaja ilmoitti vaikuttavansa osallistumalla nuorisotalon toimintaan. Osallistumisella voidaan ymmärtää muiden määrittelemässä tilassa mukanaoloa, jolloin osallisuudella voidaan tarkoittaa omakohtaista sitoutumista vaikuttamiseen ja vastuunkantamiseen. (Harju 2005,96.) Nuoren aktivoimisella osallisuuteen ja osallistumiseen on yksi osa Joensuun kaupungin nuorisotoimen strategiaa.

Osallisuuteen ja vaikuttamiseen kannustamisen avulla toteutetaan tavoitteen toteutumisessa hyvinvoivasta nuoresta ja aktiivisesta kansalaisesta.

Nuoret tietävät aineiston perusteella kuitenkin vaikuttamisen mahdollisuuksista. Palautelaatikkaa kannatettiin osaksi vaikuttamista. Vuorovaikutteisuus nousi tässäkin asiassa selkeästi esille. Nuoret haluavat keskustella ideoista sekä osa nuorista ilmoitti niin tekevänsäkin. Nuorten korostama vuorovaikutteisuus pohjautuu luottamukselliseen suhteeseen aikuisiin. Luottamuksellisuus on osatavoite nonformaalisen oppimisympäristön kasvatustavoitteiden toteutumiseksi. Nuorten vaikuttamista voidaan nonformaalisessa oppimisympäristössä vahvistaa niin toiminnallisten kuin vuorovaikutuksellisten menetelmien avulla. Ohjaajien pedagogisuus tulee esille herkkyytenä havaita, mitkä menetelmät toimivat sen hetkisen ryhmän kanssa.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tällä tutkimuksella haluttiin saada tietoa nuorten omista mielipiteistä sekä saada selville heidän kehittämisideoita Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon ja kotieläinpihan toimintaan. Tulokset ovat apuna ja työvälineinä tehdessä näkyväksi Sinkkolan nonformaalista oppimisympäristöä sekä nuorisotoimen vaikuttavuutta nuoren elämään ja hänen elämänhallinnan taitoihinsa kotieläinpihan toiminnan kautta. Tuloksia voidaan käyttää lisäksi apuna toiminnan kehittämisen ja toiminnan suunnitteluun sekä toteutukseen.

Vastaajat kattoivat hyvin Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon kävijäikäluokat. Vastaajat olivat 10. – 19. vuoden ikäisiä ja vastauksia sain 34 kappaletta. Vastaajat jakautuivat melko tasaisesti tyttöihin ja poikiin. Vastaaja ryhmät, junnut ja nuoret, olivat myös lähes samansuuruiset, joten vastausten vertailemisen voi tehdä pienellä varauksella. Aineistosta saadun tuloksen perusteella Sinkkolassa käyminen aloitetaan junnuissa, josta siirrytään nuorten avoimiin iltoihin. Useat vastaajista ilmoittivat aloittaneen junnuissa käymisen 10. vuoden iässä ja jatkavan käymistään täysi-ikäisyyteen ja jopa

sen ylitse. Käyntikerrat ovat keskimäärin kaksi kertaa viikossa, eli Sinkkolaan tullaan lähes aina kun nuorisotila on avoinna.

Niin junnujen kuin nuorten sekä tyttöjen ja poikien vastauksista ilmenevät syyt miksi he tulevat Sinkkolaan, olivat samansuuntaiset. Yhdessä oleminen, kaverit ja ystävät sekä hyvä ja rento ilmapiiri nousivat esille vastauksista. Pojilla vastauksista nousi lisäksi yleisimmäksi syyksi tulla Sinkkolaan pelaaminen ja tytöillä se oli yhdessä oleminen ja tekeminen, toiminnallisuus. Junnut kokivat tärkeäksi junnuklubin, muutama vastaaja epäili tulisiko lainkaan, jos junnuja ei olisi. Tästä voi päätellä, että nuoremmille kävijöille oma aika sekä mahdollisuus olla Sinkkolassa samanikäisten kanssa ovat oleellisen tärkeitä.

Nonformaalisen oppimisympäristön rakenteellisilla tekijöillä on tulosten valossa merkitystä nuoren kannalta. Kävijäryhmien jakaminen iän perusteella omiin kohderyhmiin hyödyntää uusien kävijöiden osallistumista toimintaa. Kävijäryhmien avoimuus antaa mahdollisuuden osallistua toimintaan muulloinkin kuin vain toimintakauden alkaessa. Tämä nousi esille varsinkin junnujen vastauksista. Sosiaalimuodon merkitys nousi esille vastauksissa syinä miksi tulla Sinkkolaan. Kaverit ja ystävät, yhdessä oleminen olivat tärkeitä, vertaiset ja vertaistuki sekä oma toimintaryhmä, joten yhteisöllisyyden ja alueellisuuden tärkeys toiminnassa korostui. Nuorelle muodostuu kaveri- ja ystäväverkosto useimmiten koulun ja kodin läheisyydestä, josta syystä nuorisotilan alueellinen läheisyys on merkittävä. Vastausten valossa Sinkkolassa käydään usean vuoden ajan, jolloin toiminnan pysyvyys korostuu merkittävästi.

Tutkiessani onko Sinkkolan omaleimaisuudella merkitystä sekä vaikutusta käymiseen nuorisotalolla, pojat eivät maininneet mitään tai heillä ei ollut mielipidettä asiaan. Tästä voi vetää johtopäätöksen, ettei kaikille pojille ole merkityksellistä fyysinen tila, jossa he aikaansa viettävät. Muilla kävijöillä sen sijaan on merkitystä poikien vastauksista päätellen. Tässä ei ollut eroavaisuutta junnujen ja nuorten poikien välillä. Tyttöjen, niin junnujen kuin nuorten, vastauksista nousi yhteisesti esille paikan viihtyvyys. Tärkeimpinä vaikuttimina Sinkkolan omaleimaisuudella oli tytöille maalaisidylli sekä sen mukana tuleva tunnelmallisuus. Paikan kiinnostavuus, läheisyys sekä hyvä ilmapiiri koettiin tärkeäksi ajanviettopaikan ohella.

Toimintojen ja asioiden toimivuuteen vastaajien vastauksista voi tehdä johtopäätöksen, että Sinkkolassa asiat toimivat hyvin. Toimivuuteen vaikuttavat positiivisesti kavereiden ja aktiviteettien lisäksi hyvä yhteistyö ja hauskuus. Tilojen toimivuudesta oltiin kahta mieltä. Tyttöjen, niin junnujen kuin nuorten, mielestä tilat ovat toimivat ja sopivat, kun taas nuorten vastauksista poikien mielestä tilat ovat liian vähäiset. Tämä voi johtua siitä, että poikien toiminta on energisempää kuin tyttöjen. Pojat pelaavat mielellään esimerkiksi biljardia ja samassa tilassa toiset pelaavat playstation pelejä. Tytöt puolestaan harjoittavat kädentaitoja, katsovat televisiota sekä tekevät pieni- nuotoisempia toimintoja. Poikien mielipide tilojen vähyydestä voi johtua myös siitä, että poikia on ainakin nuorissa enemmän yhtä aikaa paikalla kuin tyttöjä. Pojat myös mielellään kokoontuvat samaan paikkaan, jolloin riittäväkin tila muuttuu helposti pieneksi.

Nuorisotalolla nuoren toimintaympäristönä on ohjaavien aikuisten roolilla suuri merkitys. Ohjaajien ammatillisuus ja tilannetaju sekä herkkyys havaitsemiseen ovat ratkaisevassa asemassa luotaessa arvostavaa, tasapuolista ja ilmapiiriltään kannustavaa vapaa-ajanvietto paikkaa. Nämä seikat yhdessä tavoitteiden ja tiedostettujen menetelmien kanssa luovat nuorelle toimivan nonformaalisen oppimisympäristön. Toimivaan nonformaaliseen oppimisympäristöön vaikuttaa saatavilla olevat riittävät resurssit, niin fyysiset tilat kuin toimintaresurssitkin. Vähäisten resurssien, myös taloudellisten, aikana on merkittävää osata niin kohdentaa ja suunnitella kuin toteuttaa toimintaa tunnistaen tärkeimmän toiminta-alueet.

Tulosten perusteella oppimisympäristön kasvatustavoitteeseen vastataan antamalla nuorelle mahdollisuuksia ja tilaisuuksia kehittää omaa persoonallisuuttaan. Tähän vastataan niin toiminnallisten toimintojen kuin vuorovaikutuksen antamin keinoin. Persoonallisuuden kehittymiseen vaikuttaa tietous omasta kulttuurista, jota perinnetietouden sekä kulttuuristen tapahtumisen osalta tarjotaan nuorelle. Tähän haasteeseen Sinkkolan nuoriso- ja asukastalo pystyy vastaamaan, myös lisättynä kotieläinpiha. Sinkkolan monipuoliset mahdollisuudet perinnetietouden, ympäristökasvatuksen ja kulttuurin osalta vahvistavat nonformaalisen oppimisympäristön vaikutusta nuoren elämään.

Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon kehittämistoiveina junnujen ja nuorten vastaukset erosivat toisistaan. Junnut toivoivat lisää pelejä ja tietokoneita. Tytöt ja pojat toivoivat samassa määrin lisää pelejä playstationille sekä pelejä, joita ei ollut erikseen eritelty. Nuoret toivoivat pidempiä aukioloaikoja sekä useampia nuorisotalon aukiolo päiviä. Tämä tuli vahvasti esille niin poikien kuin tyttöjenkin kehittämissideoissa. Tämä kehittämistoive voi johtua siitä, ettei alueella ole muita vapaa-ajan viettopaikkoja nuorille. Sinkkolassa heillä on mahdollista viettää aikaansa kahtena iltana viikossa. Nämä illat ovat nuorten käyttäminä koko ajan, avautumisesta sulkeutumisen saakka. Nonformaalin oppimisympäristön kannalta olisi oleellista, että nuorisotalo olisi useimmin avoinna. Toiminnalla voisi silloin tukea laajemmin ja kokonaisvaltaisemmin nuorta. Toiminnan laajentaminen ja kotieläinpihan mukaan ottaminen laajemmassa määrässä ja ympärivuotisesti, tukisi niin kasvatustavoitteita kuin pedagogista suunnitelmallisuutta.

Yhteisöllisyys nousi esille esimerkiksi kilpailujen muodossa. Yhdessä tekeminen ja ryhmänä toiminen antavat yhteenkuuluvuuden tunteen, joka puolestaan vahvistaa yhteisöllisyyttä ja me-henkeä. Yhteisöön kuulumisen tunteen taustalla ovat avoimuus, luottamus ja toimiva vuorovaikutteisuus. Nuori joka tuntee, että häntä arvostetaan ja annetaan vastuuta, vahvistetaan hänen luontaista haluaan kuulua yhteisöön. Tasaarvoiseen ja arvostavaan pohjaan luontevasti kehittyy vastavuoroinen vuorovaikutussuhde, niin vertaisiin kuin aikuisiin.

Vastaajista tytöistä suurin osa ja pojista osa kokivat kotieläinpihan merkityksellisenä. Muuttuvassa ja kiireentuntuksessa yhteiskunnassa nuoretkin kokevat tarvetta rauhoittumiseen ja hetken pysähdykseen. Maaseutumainen, idyllinen pihapiiri antaa tähän luontevan ja turvallisen mahdollisuuden. Monella nuorella on asuinympäristönä lähiö, jolloin Sinkkola pihapiirineen on vastakohtana. Kosketus luontoon ja eläimiin Sinkkolan nuoriso- ja asukastalolla tulee nuorelle hänen normaalin toimintaympäristön, nuorisotalon, kautta. Perinteen, kulttuurin ja lähialueeseen liittäminen ovat nuorisotyön sosialisointitehtäviä. Tarkoituksena on sosiaalistaa nuoria, johon avoimella, perusnuorisotoiminnalla on mahdollisuus luontevasti vastata, liittäen siihen Sinkkolan toimintaympäristön.

Vastauksista nousi esille sisällöllisenä kehittämisenä toiminnallisuus. Erilaisia retkiä ja leirejä toivottiin, lähinnä luontoon ja luonnossa liikkumiseen liittyen. Nuorten kehittämisideat olivat yhdessä toimimiseen ja yhdessä oloon liittyviä. Nuorisotyöhön vaikuttavien ohjeistukset (esimerkiksi nuorisotoimen strategia, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma) painottavat nuoren sosiaalistamista ja osallistumisen lisäämistä sekä elämönhallintataitoja. Nuorten toiveet toiminnan kehittämisessä huomioonottaen mahdollistetaan nuorten osallisuus ja motivoituneisuus edelleen kehittämään toimintaa. Yhdessä toimiessa ja omien rajojen löytäminen sekä ylittäminen, retkien ja muiden toimintojen aikana, antavat nuorella positiivisia kokemuksia itsestä ja ryhmässä toimimisesta.

Tutkimukseni tulosten mukaan, nuorten kokemukset Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon toiminnasta tukevat nonformaalista oppimisympäristöä. Pedagogisuus ja kasvatustavoitteellisuus tulivat nuorten vastauksista esille hyvänä ilmapiirinä, johon on helppo ja mukava tulla. Vuorovaikutuksellisuus aikuisten ja vertaisten kanssa nousivat vastauksista esille, jotka vaikuttavat osaltaan hyvän ilmapiiriin syntymiseen.

Sosiaalimuodolla on tutkimuksen mukaan merkitystä nuorelle. Oman ikäinen kävijäryhmä luo turvallisuutta ja antaa rohkeutta osallistua toimintaan. Tämä tuli varsinkin nuorempien vastaajien vastauksista esille. Fyysinen tila, joka on tarkoituksen mukainen mahdollistaa mielekkään toiminnan ja vapaa-ajan vieton. Tilojen jakaminen eritoimintoihin oli tutkimuksen mukaan nuorille tärkeää. Mahdollisuus rauhalliseen oleiluun ja rauhallisten toimintojen tekemiseen nousi vastauksissa esille. Toiminnan jatkuvuus oli tutkimuksen mukaan tärkeää, useat kävijät olivat aloittaneet nuorisotalolla käymisen 10 – vuotiaana ja jatkoivat käymistä vielä täysi-ikäisyyden jälkeen.

Nuorisotoimi voi kotieläinpihan muodossa tarjota nuorelle mahdollisuuden kiinnittyä yhteiskuntaan. Kotieläinpiha nuoren työllistäjänä on koettu ja koetaan edelleen merkittävänä. Työllistäjänä kotieläinpihaa toivottiin myös alle 16-vuotiaiden kohdalla. Vastauksista voi tehdä johtopäätöksen, ettei pelkkä työllistävä vaikutus ole tärkeää, vaan kotieläinpiha ympäristönä on merkityksellisempi. Perinne- ja kulttuuritietoisuuden välittäjänä kotieläinpiha on ainutlaatuinen ja mahdollistaa omakohtaisen kokemuksen. Kotieläinpihan kautta nuori saa yhteisöllisyyden kokemuksia ja oman osallisuuden vahvistumista. Nuori saa omakohtaisia sekä yhdessä oman perheen ja ver-

taisten kanssa elämyksiä, joiden kautta sosiaalisuus, itsetunto sekä vuorovaikutustaidot vahvistuvat.

Tutkimukseni tulokset olivat samansuuntaisia kuin ne asiat, jotka ovat tulleet esille työntekijöiden kanssa keskustellessani heidän kehittämisideoistaan, toiminnan sisällön sekä toiminnan laajentamisen suhteen. Tutkimustulos vahvistaa työntekijöiden olettamuksia, minkälaista ja minkä sisältöistä toiminnan kehittämistä tulisi tehdä. Toiminnan monipuolistaminen esimerkiksi teema-iltojen ja toiminnallisten retkien muodossa ovat olleet henkilöstön kehittämisajatuksina.

Kasvatuksellisesti ja pedagogisesti tässä tutkimuksessa voi nähdä ammatillisuuden painoarvon. Yhdessä oleminen, läsnäolo sekä erilaiset aktiviteetit ovat myös nuorten näkemysten mukaan tärkeitä. Vertaisten ja vertaistuen merkitys nuorille korostui kavereiden kanssa yhdessä olemisessä sekä yhteisen ajan viettämisen tärkeytenä. Kuitenkaan pelkkä oleilu ei nuorille riitä heidän omasta mielestään, vaan yhteinen tekeminen oli se sitten pelaamista, on tärkeää ja se on koettu mielekkääksi.

Sosiaaliset suhteet ja niiden luominen sekä ylläpitäminen ovat nuorille tärkeitä. Nämä ovat hyvä huomioida toiminnan suunnittelemisessa ja kehittämisessä. Tilojen monipuoliseen käyttämiseen ja toiminnan suunnittelun väljyyden avulla, mahdollistetaan nuorten toiveiden huomioonottaminen arjessa, vahvistaen nonformaalisen oppimisympäristön luonnetta ihmisen sisäiseen motivaatioon perustuvana toimintana. Pedagogisten ohjaajien herkkyys, tietous ja toimintamenetelmät tukevat ihmiskeskeistä, persoonallista oppimisympäristöä. Tähän tarpeeseen nuorisotalo antaa tilan ja mahdollisuuden, edellyttäen toiminnan vastaavan myös nuorten omia toiveita. Tämän tutkimuksen tulosten valossa useampana iltana avoinna oleva ja pidemmät aukioloajat omaava avoin nuorisotila on nuorten kannalta tärkeää. Samalla nuorisotalo mahdollistaa toiminnallaan nuoren tukemisen nonformaalisena oppimipaikkana, johon voi tulla oma-aloitteisesti ja vapaaehtoisesti.

Rauhallisuuden ja perinteisen maalaistalon ja pihapiirin idylli ovat luomassa sekä antamassa nuorille tilan, laitumen, jossa on mahdollisuus pysähtyä ja irrottautua hetkeksi kiireen ja vaatimusten siivittämästä arjesta.

6. POHDINTA

Ajatuksena nonformaalinen oppimisympäristö ei alkuun auennut minulle teorian avulla. Aihetta miettiessäni ja varsinkin siihen syvennyttyäni huomasin, että tämä on sitä mitä olen vuosikymmenen mielessäni pohtinut. Nonformaalinen oppimisympäristö on juuri sitä, missä yhteen liitetään ja sidotaan ”se pinnan alla oleva”, tietous ja näkemys toiminnasta ja toimintaympäristöstä sekä etenkin toimintamenetelmistä, se pedagogisuus. Se kaikki ammatillisuus, mikä on näkyvässä mutta etenkin se ammatillisuus mikä ei näy selkeänä kokonaisuutena ulospäin mutta määrittelee kuitenkin toiminnan.

Toimintatapaan lisättyä avoin ja rakentava kriittisyys saadaan maaperä, jossa ammatillisuuden on mahdollisuus vahvistua ja syventyä. Toimintaan on mahdollista saada entistä vahvempi pedagogisuus unohtamatta tärkeintä, tässä ja nyt elämistä, herkkyyttä sekä tahtoa huomata vierellä kulkija, se kaikkein tärkein. Ohjaajan/kasvattajan oma kriittisyys omaa toimintaa kohtaan ja sen arviointi ovat lähtökohdina oman työn kehittämiseksi. Vaikka työntekijä olisi miten motivoitunut sekä asenteiltaan halukas kehittyä, tarvitaan organisaation taholta halua kehittää toimintaa. Työnantajan/ organisaation taholta tuleva asian- ja ajanmukainen koulutus on tärkeää. Hyvinvoinnin turvaaminen, niin tilojen kuin resurssien osalta, ovat keskeisessä roolissa nonformaalista oppimisympäristöä kehitettäessä.

Vaikka nuorisotyö on nonformaalista oppimista/kasvatusta, Euroopan komission määritelmässä oppijan/kasvajan näkökulmasta myös tarkoituksellista, ei mielestäni kaikki nuorisotyö ole näin nuoren kohdalla. Nuorisotalolle tuleva nuori ei tule välttämättä tietoisesti oppimaan uutta. Nonformaalinen oppiminen/kasvatus on usein mielestäni ”piilotettuna” toimintaan eikä sitä korosteta.

Opinnäytetyöni aihepiiri oli laaja, vaikka rajasin sen koskemaan pelkästään nuoria. Tämäkin olisi voinut vielä rajata koskemaan joko junnuja tai nuoria. Nonformaaliseen oppimisympäristöön ja – oppimiseen kuuluu monia osa-alueita, joita olisi myös voinut tutkia erikseenkin. Kotieläinpiha on itsessään laaja, siitäkin olisi voinut tehdä oman tutkimuksen. Tilaajan toiveena samoin kuin itsekkin halusin tehdä tutkimuksen, jossa aihepiiriä katsotaan kokonaisuutena. Tutkimuksesta saa yleisen näkemyksen Sink-

kolasta nonformaalisena oppimisympäristönä. Jatkotutkimuksena voisi tehdä yksityiskohtaisemman tutkimuksen, perehtyen yhteen tai muutamaan osa-alueeseen.

Sinkkolan nuoriso- ja asukastalo on ainutlaatuinen ja persoonallinen ympäristö niin nuorelle kuin jokaiselle kävijälle. Tila itsessään luo miljöönä rauhallisen ja levollisen ilmapiirin. Toiminnan kehittäminen ja siihen satsaaminen ovat asioita, jotka uskoakseni tulevat kantamaan hedelmää vielä vuosikymmenien päähän. Perinne- ja kulttuuritietouden välittäminen ja vahvistaminen niin pienelle lapselle kuin varttuneemmalle kävijälle tapahtuu luontevasti toiminnan kautta. Toimiva navetta, piha-alue eläinhalokoiheen, museotavarat sekä sisätila uuneineen ovat monelle kävijälle unohtumaton kokemus ja elämys.

Sinkkolan toimintahistorian säilyminen ja toiminnan edelleen kehittäminen ovat mielestäni asioita, joista yhteisön ja Joensuun kaupungin tahto ja arvopohja tulevat näkyville. Kaupungin taholta, niin työntekijän kuin rahallisten resurssien osalta, toiminnan tukeminen ja kehittäminen antavat positiivisen maaperän myös muiden toimijoiden mukaan tulolle. Yhteistyö useiden toimijoiden kanssa tukee Sinkkolan historiassa alkanutta yhteistyötä. Toimijat, jotka ovat erikoistuneet ja toimivat omalla osaamisalueellaan, voivat yhdessä saada monipuolista toimintaa aikaan. Yhteisöllisyys ja yhteisen hyvän eteen tekeminen positiivisessa ja avoimessa ilmapiirissä kannustaa osallistumaan.

Kotieläinpihan toiminnan kehittäminen ja laajentaminen antoi jo menneenä talvena, 2010, positiivista palautetta lapsiperheiltä. Tonttuseikkailu, joka oli järjestetty navettaan, oli perinnetietouden siirtämisen ja yhdessäolemisen toimintaa. Perheille ja kävijöille suunnattuja seikkailuja olisi mahdollista järjestää yhdessä eri toimijoiden kanssa. Tällöin vuodenaikakierto ja siihen liittyvä perinne- ja kulttuuritietous tulisi laajemmin esille sekä tukisi Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon nonformaalista oppimisympäristöä ja oppimiskokemuksia.

Kotieläinpihan kehittämistoiveissa tuli esille toiveita, jotka liittyvät myös Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon kehittämiseen. Kehittämistoiveina oli päiväretkien lisäys toimintaan ja retkiä toivottiin toiminnallisena toteutettavaksi. Laskettelureissut ovat olleet nuorisotoimen toiminnassa mukana usean vuoden ajan. Nämä reissut ovat vas-

tausten perusteella koettu hyväksi, joita halutaan jatkossakin lisää. Luontoon liittyviä retkiä toivottiin lasketteluun lisäksi makkaranpaiston ja toiminnallisuuden, esimerkiksi vaijeriluin, yhdistelmänä. Toiminnan sisällölliseen kehittämiseen toivottiin lisäksi keulausta. Toiminnallisuus ja vapaaehtoisuuteen perustuva toiminta ovat nonformaalille oppimisympäristölle tyypillistä. Tämä korostui nuorten omista vastauksista.

Tutkimukseni vahvistaa käymiäni keskusteluja työntekijöiden kanssa Sinkkolan nuoris- ja asukastalon toiminnasta. Halutessa nonformaalisen oppimisympäristön tukevan laajemmalti nuoren kehitystä, tulisi aukioloaikojen olla huomattavasti laajemmat sekä toiminnan lisääminen esimerkiksi teemailtojen muodossa. Nuorten oma toive pidemmistä aukioloajoista ei välttämättä ole mielestäni varsinkaan arki-iltoina tarpeellista. Arki nuorellakin on vaativaa, niin opiskelun kuin kodin ja mahdollisten harrastusten osalta. Kuitenkin useampi ilta viikossa olisi nuortenkin mielestä tarpeellista. Tämä korostuu Sinkkolan sijainnilla, jossa ei ole muita vapaa-ajan viettopaikkoja lähetyvilillä. Toimintakauden piteneminen palvelisi myös nonformaalista oppimisympäristöä. Nuorisotoimen omaa strategiaa, jossa tavoitteena on hyvinvoiva nuori, palvelisi laajemmat aukioloajat. Nuorelle on nuorisotalotoiminnalla mahdollisuus tarjota vaihtoehtona mielekästä ja päihteetöntä toimintaa. Toimintaa, jonka avulla nuoren on mahdollista saada vahvistusta omaan persoonaan, elämönhallintataitoihinsa ja opetella turvallisessa ympäristössä pettymyksen sieto – ja ongelmanratkaisutaitojaan.

Nuorteniltojen vahvistamista aukiolon tarpeeseen voisi tehdä yhteistyössä eri toimijoiden ja olemassa olevien yhteistyötahojen kanssa. Toiminnassa olisi mielestäni kuitenkin tärkeää pitää mielessä avoin nuorisotyö ja sen tavoitteet. Toiminnan pysyessä avoimena ja ilman eri toimijoiden oman ideologian esille tuomista, jo olemassa olevat nuorisotalon kävijät jatkaisivat siellä käymistä ja mahdollisesti kävijämäärä voisi laajentua. Asukastalon toiminnan vahvistuminen, esimerkiksi ”kyläkahvilan” muodossa, avoimena nuorteniltoina lähentäisi sukupolvia, tukisi lähialueellista tavoitetta sekä vahvistaisi alueen yhteisöllisyyttä.

Nuorten vastauksissa korostui kavereiden merkitys ja se että on paikka, jossa voi viettää vapaa-aikaa. Nonformaalinen oppimisympäristö näyttäytyy siis nuorelle paikana, jossa voi ”hengaila” kavereiden kanssa. Mielekkään ja rennon vapaa-ajanviettopaikan muodostaa fyysinen tila, pedagoginen ja kasvatuksellinen ajattelu ja – toiminta.

Toimintaa kehitettäessä, laajennettaessa sekä uusien toimintatapojen etsimisessä ja kokeilemisessa tulisi mielestäni kuitenkin pitää mielessä edelleen alkuperäinen toiminta: avoin nuorisotyö. Toiminnan sisällön ja toimintamalleja kehitettäessä pääpainona tulisi olla edelleen nonformaalisen oppimisympäristön vahvistaminen nuoren toimintaympäristönä.

Nonformaalista oppimisympäristöä voi mielestäni verrata risupalloon. Risupallo on selkeä muodoltaan mutta sisällä risteilevät monet erimuotoiset risut ja oksat. Se koostuu useasta kerroksesta ja monesta risusta. Samoin on nonformaalinen oppimisympäristö, sillä on tietty fyysinen tila, joka rakentuu useista persoonista, monista toimintamenetelmistä ja useasta osa-alueesta.

”Jokainen ihminen maailmassa, nuori ja vanha, mies ja nainen, on samalla tavoin ainutkertainen ja täyteyteensä hän kasvaa vain dialogisessa suhteessa toiseen ihmiseen ja moniin toisiin.”

– Leena Kurki – (2010)

LÄHTEET

Eskola, Jari & Suoranta, Juha 1998. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino.

Euroopan komissio 2001. Tiedonanto.21.11.2001. Eurooppalaisen elinikäisen oppimisen alueen toteuttaminen. Viitattu 5.3.2011.

<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2001:0678:FIN:FI:PDF>

Hannus, Susanna 2011. Nuorisotilojen nonformaali kasvatusta ja koulupudokkuuden ehkäiseminen. Viitattu 22.1.2011.

http://www.mll.fi/@Bin/4926483/ARSIS_valmis+raportti.pdf

Harju, Aaro 2005. Yhteisellä asialla kansalaistoiminta ja sen haasteet.2. painos. Vantaa: Dark oy.

Heikkinen, Jaana 2010. Naljakan asukasyhdistys. Toimintakertomus 2010.

Heikkinen, Jaana 2011a. Naljakan asukasyhdistys. Email jaa-na.heikkinen@laskentatulos.fi 4.4.2011.

Heikkinen, Jaana 2011b. Naljakan asukasyhdistys. Toimintasuunnitelma 2011.

Hirsjärvi, Sirkka & Huttunen, Jouko 1995. Johdatus kasvatustieteeseen. Juva: WSOY.

Hyvinvointisuunnitelma 2010. Joensuun kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2010 -2012. Viitattu 14.2.2011.

<http://www.jns.fi/Resource.phx/sivut/sivutkulttuuri/nuorisotoimi/nuorisotyö.htx>

Hämäläinen, Juha 2010. Nuorisokasvatuksen teoria sosiaalipedagogisessa kehityksessä. Teoksessa: Nuorisokasvatuksen teoria- perusteita ja puheenvuoroja. Nivala, Elina & Saastamoinen, Mikko (toim.) 2010. Nuorisotutkimusseura. Nuorisotutkimusverkosto. Julkaisuja 73. s. 169 – 200.

JAMK, Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Kasvatusta, opetus ja oppiminen. Viitattu 4.3.2011. http://oppimateriaalit.jamk.fi/kasvatusta_opetus/opetus-ja-oppiminen/

Joensuun kaupunki 2010. Joensuun kaupunki. Kulttuuri- ja nuorisotoimi. Nuorisotyö joensuussa. Viitattu 15.2.2011.

<http://www.jns.fi/Resource.phx/sivut/sivutkulttuuri/nuorisotoimi/alkuteksti.htx>

Joensuun kaupunki 2011. Joensuun kaupunki. Avoin nuorisotoiminta Joensuussa 2011. Alueellinen nuorisotoiminta. Viitattu 4.4.2011.

<http://www.jns.fi/Resource.phx/sivut/sivut-kulttuuri/nuorisotoimi/nuorisotyö.htx>

Joensuun kaupunki 2009. Kulttuuri- ja nuorisotoimen strategiat 2009 - 2012. Viitattu 5.4.2011.

<http://www.jns.fi/dman/Document.phx?documentId=ec01310155112944&cmd=download>

- Karttunen, Tiina 2011. Keskustelu. 13.1.2011. Joensuu: Sinkkolan nuoriso- ja asukas talo.
- Kauppila, Maija - Sisko & Ruotsalainen, Jukka 2007. Avartti nonformaalisena oppimisen menetelmänä. Teoksessa: Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Hoikkala, Tommi & Sell, Anna(toim.)2007. Nuorisotutkimusverkosto/ nuorisotutkimusseura. Julkaisu 76. s. 458 – 473.
- Korhonen, Vesa & Nieminen, Juha 2010. Nuorten ohjauksen kentät ja monialaisen yhteistyön mahdollisuudet. Nuorisotutkimus (28) 3/2010, 3-17.
- Kurki, Leena 2000. Sosiokulttuurinen innostaminen. Tampere: Vastapaino.
- Kurki, Leena 2005. Sosiokulttuurinen innostaminen yhteisöllisyyden rakentajana. Teoksesta: Kenen kasvatusta? Kriittinen pedagogiikka ja toisinkasvatuksen mahdollisuus. Kiilakoski, Tomi & Tomperi, Tuukka & Vuorikoski, Marjo (toim.) 2005. Tampere:Vastapaino. s.335 – 357.
- Kurki, Leena1991. Persoonakeskeinen kasvatusta. Tutkimusraportti. Tampereen yliopisto. Kasvatustieteen laitos.
- kvaliMOTV. Viitattu 6.5.2011. <http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/index.html>
- Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämissuohjelma 2007 – 2011. Viitattu 23.3.2011. http://www.minedu.fi/OPM/Julkaisut/2007/Lapsija_nuorisopolitiikan_kehittamissuohjelma_2007-2011
- Nieminen, Juha 2007. Vastavoiman hahmo-nuorisotyön yleiset tehtävät, oppimisympäristöt ja eetos. Teoksessa: Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Hoikkala, Tommi & Sell, Anna(toim.)2007. Nuorisotutkimusverkosto/ nuorisotutkimusseura. Julkaisu 76. s.21 – 43.
- Nieminen, Juha 2010. Puuttuva lenkki – nuorisokasvatusta tieteen kentässä, kasvatuksen teoriassa ja nuorisotyön kehiksenä. Teoksesta: Nuorisokasvatuksen teoria - perusteita ja puheenvuoroja. Nivala, Elina & Saastamoinen, Mikko (toim.) 2010. (2.painos). Nuorisotutkimusseura. Nuorisotutkimusverkosto. Julkaisuja 73. s. 30 – 63.
- Nivala, Elina & Saastamoinen, Mikko 2010. Nuorisokasvatuksen teorian kohde ja konteksti. Teoksessa: Nuorisokasvatuksen teoria – perusteita ja puheenvuoroja. Nivala, Elina & Saastamoinen, Mikko(toim.)2010. Nuorisotutkimusseura. Nuorisotutkimusverkosto. Julkaisuja 73. s. 8 – 28.
- Noljakka 2011. Noljakan kylä, moniste.
- Nuorisolaki 2006.
- Puolimatka, Tapio 2002. Opetuksen teoria konstruktivismista realismiin. Vammala: Tammi.

- Rauste-von Wright, Majjaliisa & Wright von, Johan & Soini, Tiina 2003. Oppiminen ja koulutus. Helsinki:WSOY.
- Rouvinen, Maikki 2007. Nuorisotoimen 50-vuotis seminaari. Joensuun kaupungin nuorisotoimi: Dokumentit.
- Sinkkola 1996a. Pihan siivoustalkoot & asukasilta Sinkkolassa 10.10.96. Muistio.
- Sinkkola 1996b. Kokouskutsu 28.11.1996.
- Sinkkola 1997. Joensuun kaupunginhallitukselle anomus Sinkkolan tilan saamiseksi Sinkkolan kylätalo-projektin käyttöön.
- Sinkkola 2005. Sinkkolan kotieläin- ja perinnepiha. Kehittämissuunnitelma 2005.
- Sinkkola 2010a. Toimintakalenteri 2010.
- Sinkkola 2010b. Sinkkolan kotieläin- ja perinnepihan kehittämissuunnitelma 2010 – 2012.
- Tilastokeskus 2011. Viitattu 8.4.2011.
http://pxweb2.stat.fi/Dialog/varval.asp?ma=030_vaenn_tau_103_fi&ti=V%E4est%F6ennuste+2009+Ennustetut+v%E4est%F6nmuutokset+sukupuolen+mukaan+aluetain+2009+%2D++2040&path=../Database/StatFin/vrm/vaenn/&lang=3&multilang=fi
- Tomperi, Tuukka & Vuorikoski, Marjo & Kiilakoski, Tomi 2005. Kenen kasvatus? Teoksessa: Kenen kasvatus? Kriittinen pedagogiikka ja toisinkasvatuksen mahdollisuus. Kiilakoski, Tomi & Tomperi, Tuukka & Vuorikoski, Marjo (toim.) 2005. Tampere:Vastapaino. s. 7 – 28.
- Viinamäki, Hanna 2005. Lemmikkieläinten merkitys autistisesti käyttäytyville lapsille. Pro gradu – tutkielma. Tampereen yliopisto: Psykologian laitos. Viitattu 1.4.2011.
http://papunet.net/tietoa/fileadmin/muut/opinnaytteet/hanna_viinamaki.pdf
- virtuaali-AMK. Humanistinen ihmiskäsitys. Viitattu 8.4.2011.
<http://www.amk.fi/opintojaksot/0407016/1138352400309/1157026947138/1157030182944/1157031526635.html>

LIITTEET

Liite 1. Lomake kysely

TEEN OPINNÄYTETYÖTÄ SINKKOLAN NUORISO- JA ASUKASTALOLLE

OPINNÄYTETYÖSSÄNI TUTKIN MM. MITEN TE NUORET KOETTE
SINKKOLAN JA MILLÄ MUUTOKSILLA OLISI MAHDOLLISTA KEHITTÄÄ
SINKKOLAA TEIDÄN MIELESTÄNNE

MIELIPITEENNE OVAT TÄRKEÄT, KOSKA TEILLÄ KÄYTTÄJINÄ ON PA-
RAS MAHDOLLINEN TIETO!

VASTAUKSIIN EI TARVITSE OMAA NIMEÄ EIKÄ MYÖSKÄÄN OLE TAR-
KOITUS VASTAUKSISTA TUNNISTAA KETÄÄN

- KIITOS -

* LEEENA *

KYSELY SINKKOLAN JA KOTIELÄINPIHAN TOIMINNASTA - 2011 -

1. Ikä
2. Sukupuoli
3. Kuinka kauan olet käynyt Sinkkolassa?
4. Miten usein käyt Sinkkolassa?
5. Mitkä asiat saavat sinut tulemaan Sinkkolaan?
6. Miten paljon valintaasi vaikuttaa Sinkkolan erityisyys ja omaleimaisuus? (mm. piha-
piiri, sisällä sisustus, ” entisajan tunnelma”)

– Millainen merkitys näillä asioilla on sinulle?
7. Mitkä asiat toimivat mielestäsi Sinkkolassa?
8. Millä tavoin sinä haluaisit muuttaa ja kehittää Sinkkolaa? (esim. toimintaa, lisää pele-
jä, sisustusta...)
9. Onko kotieläinpihalla sinulle merkitystä?
10. Miten sinä haluaisit muuttaa ja kehittää kotieläinpihaa ja sen toimintaa? (esim. ta-
pahtumia ja minkä ikäisille, eri eläimiä, leiritoimintaa/päiväleirejä nuorille, kesätyö-
paikkoja, markkinointi...)

11. Millä tavoin vaikutat Sinkkolan/kotieläinpihan/molempien toimintaan tällä hetkellä?

- Millä tavoin sinä haluaisit vaikuttaa ja osallistua Sinkkolan ja kotieläinpihan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen tulevaisuudessa? .. mm. vapaata keskustelua, idea/palaute laatikko, talopalaverit . . .